

Edini slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto . . \$3.00
Za pol leta \$1.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian Daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1908, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.
NO. 160. — ŠTEV. 160. NEW YORK, MONDAY, JULY 10, 1916. — PONEDELJEK, 10. JULIJA, 1916. VOLUME XXIV. — LETNIK XXIV.

Francozi in Angleži so imeli precejšnje uspehe.

IZGUBE SO VELIKE NA OBEH STRANEH. — NA CELI FRONTI SE VRŠE NAD VSE VROČI BOJI. — FRANCOZI SO VJELI TEKOM SEDMIH DNI 9,500 NEMŠKIH VOJAKOV. — KOT SE POROČILÁ GLASE, SE SKORO ZA VSAK ZAKOP BIJETA DVA BOJA; NAJPREJ GA TA STRANKA OSVOJI, POTEM PA NASPROTNIK VPRIZORI PROTINAPAD. — FRANCOZI HVALIJO ANGLEŠKE VOJAKE.

London, Anglija, 9. julija. — Francoske čete so v južnem delu doline Somme napredovale za štiri kilometre. Osvojile so vas Biaches, ki leži eno miljo od mesta Peronne. Vjetih je bilo nad tri sto nemških vojakov.

Dalje se s fronte poroča, da angleške čete vedno uspešno napredujejo.

Boji so nadvse vroči in žrtev je ogromno število na obeh straneh.

Nemci so včeraj vprizorili dva napada na Bois des Trones, toda Angleži so obadva odbili.

Francosko uradno poročilo, ki je bilo izdano preteklo noč, se glasi:

— V južnem delu reke Somme smo vprizorili zopet hude napade. Najhuji boji so se vršili pri Flaucourt in Belloy-en-Santerre. Na celi fronti smo bili uspešni.

Od 1. do 7. julija smo vjeli 9,500 nemških vojakov in zaplenili 76 vsakovrstnih topov ter par sto strojnih pušk.

Angleško poročilo, ki ga je vojni urad izdal danes zvečer, se glasi:

— Sovražna artilerija je bila danes zelo aktivna. Skoro na vseh krajih so se vršili resni artilerijski boji.

Pri Owillersu so se vršili v blatu in vodi zelo vroči boji; imeli smo precejšen uspeh, kljub temu, da so se Nemci nadvse odločno in trnoglavo zoperstavljali.

Na gozd Trones so pričeli Nemci dvakrat napadati, toda se jim ni nobenkrat posrečilo, kajti vsled našega hudega ognja so morali obakrat odnehati.

Na ostali fronti se ni nič posebnega dogodilo. — Popoldansko poročilo angleškega vojnega urada se glasi:

— Preteklo noč so se vršili cel dan hudi boji med rekama Anere in Somme. Naše čete so osvojile več nemških pozicij, katerih pa potem Nemci niso poskušali nazaj osvojiti.

Pri Givenchy-ju smo napredovali za tri milje.

Nekoliko bolj proti severu so vprizorili Nemci na nek naš zakop hud napad in ga tudi osvojili, toda pozneje smo vprizorili protinapad in ga v polnem boju zopet nazaj vzeli. V zakopu smo našli več mrtvih nemških vojakov.

Francosko popoldansko poročilo se glasi:

— Na obeh straneh reke Somme je noč mirno pretekla.

Skupno število nemških vojakov, ki smo jih vjeli tekem večerajšnjih bojev, je 633, med njimi je deset častnikov.

Belgijsko poročilo se glasi:

— V okraju Dixmunde so se vršili jako vroči artilerijski boji. Vsled našega hudega ognja so bili Nemci na večjih mestih utihnili. Zlasti veliko ognja smo pošiljali na nemške postojanke pri Stenstraate. Nemci so se pri vsaki priliki odločno zoperstavljali, toda naše bombe so jih prisilile, da so se z nekaterih pozicij umaknili.

Nemški vojni urad je izdal sledeče poročilo:

— Na severnem delu doline Somme so se zavezniški napadi nadaljevali.

Napade na naše postojanke med Owillersom in Metz gozdom smo vse odbili in povzročili sovražniku velike izgube.

Angleži in Francozi so imeli le malenkostne uspehe, katere so morali pa plačati zelo drago.

Na južnem delu doline so Francozi napadali z artilerijo, vsled česar so nastali nato zelo hudi boji. Imeli smo nekoliko uspehov, toda večino postojank smo jim pozneje nazaj vzeli.

V nekaterih bojih smo vjeli nekoliko angleških in francoskih vojakov. Blizu Miraumonta je poročnik Mulzer izstrelil z zraka nekega sovražnega zrakoplova. Odlikovan je bil z redom pour le Merite.

Nek sovražni zrakoplovec je bil tudi izstreljen jugovzhodno od Arrasa.

Pariz, Francija, 9. julija. — Joseph Reinach piše v pariškem "Figaru", da je sicer res, da francoske čete bolj rapidno napredujejo, vendar angleške so kljub temu vredne priznanja, kajti bore se z istotako hrabrostjo kot Francozi. Da tako ne napredujejo je vzrok tudi to, ker imajo Francozi bolj ugodno fronto.

Paraliza.

New York bodo zdaj vsako noč očistili, ker so mnenja, da je nečistost vzrok te bolezni.

Tekom zadnjih štiriindvajset ur je bilo v New Yorku osemindeset novih slučajev otroške mrtnosti; devetnajst oseb je umrlo.

Dozdaj je vsled te bolezni umrlo že 224 oseb; bolnih je pa še 980 otrok.

Kljub temu, da je število slučajev veliko, so zdravniki, ki imajo nalogo zatreti boleznijo, zelo optimistični, kajti kot je razvidno iz števila slučajev preteklega dne, je že veliko manj na novo obolelih.

Toda kljub temu niso s svojim delom nič ponahali, temveč se na vse mogoče načine prizadevajo, da bi jo zatrli.

Newyorški župan Mitchel se je izrazil, da bo takoj odredil, da se celo mesto takoj izčisti, kajti večina zdravnikov je mnenja, da je nečistost kriva da se je ta bolezen pojavila.

Dalje se bo odredilo tudi več drugih sanitarnih odredb.

Uradniki pri mestni upravi so se izrazili, da bo dobil department za čiščenje cest naročilo, da se vsako noč izpere vse ceste.

Različna poročila iz drugih držav v Uniji naznanjajo, da se je ta bolezen pojavila že v devetnajstih državah. V Michiganu je bilo že 21 slučajev, izmed katerih je bilo že par smrtnih.

Turki so umorili več znamenitih Siroev.

Bern, Švica, 9. julija. — V Švico je ravnokar došlo večje število sirske beguncev in so prenesli s seboj tekst proklamacije Djemala paše, poveljnika turških čet v Siriji, v kateri je omenjeno, da se je umorilo dvajset znamenitih Siroev, med njimi več žurnalistov, zdravnikov in mestnih uradnikov. Ob enem je pa v svoji proklamaciji zagrozil, da se bo z vsakim tako storilo, kdor se bo predrznil krstiti odredbe vojaških oblasti.

Begunci pripovedujejo, da so turške oblasti dozdaj že preko dvesto oseb umorile, ker so bile obdolžene veleizdaje.

Vseh krajih, ki so pod turško vladjo, je velika nezadovoljnost; tako pripovedujejo begunci.

Pozor pošiljatelj denarja!

Vsled negotovega dostavljanja pošte, ki je namenjena iz Amerike v Avstrijo in Nemčijo ter narobe sprejemamo denarne pošiljate do praksa le po pogojem, DA SE VSELED VOJNE IZPLAČAJO MOGOČE Z ZAMUDO. DENAR NE BO V NOBENEM SLUČAJU IZGUBLJEN, ampak nastati zamorejo le zamude. Mi jamčimo za vsako denarno pošiljatev toliko časa, da se izplača na določeni naslov. Istotako nam jamčijo saneljive ameriške banke, s katerimi smo sedaj v svesi radi vojne in radi popolne sigurnosti pri pošiljanju denarja.

Gene:		Gene:	
K	\$	K	\$
5.....	.90	180.....	16.80
10.....	1.80	190.....	18.20
15.....	2.70	200.....	19.60
20.....	3.60	210.....	21.00
25.....	4.50	220.....	22.40
30.....	5.40	230.....	23.80
35.....	6.30	240.....	25.20
40.....	7.20	250.....	26.60
45.....	8.10	260.....	28.00
50.....	9.00	270.....	29.40
55.....	9.90	280.....	30.80
60.....	10.80	290.....	32.20
65.....	11.70	300.....	33.60
70.....	12.60	310.....	35.00
75.....	13.50	320.....	36.40
80.....	14.40	330.....	37.80
85.....	15.30	340.....	39.20
90.....	16.20	350.....	40.60
95.....	17.10	360.....	42.00
100.....	18.00	370.....	43.40
105.....	18.90	380.....	44.80
110.....	19.80	390.....	46.20

Ker so naš omejen denarju skoraj vsak dan manjše, smo primorani računati po najmanjših cenah in bomo tudi nakazovali po njih. — Vsih se bo zgodilo, da dobijo denar naj več, vseh pa tudi kaj manj. — Zato dajmo na napad pomisliti par dni hramoje in med tem, ko dajmo denar naj več, se v roki, da pa nam omejen denar bo velikokrat omejen.

FRANK SAKSER, 38 Cortlandt St., New York, N. Y.

Ruske čete so zavzele Delatin.

Rusi so zasedli več važnih galiških krajev. — Nemci poročajo, da so odbili ruske napade.

PRINC LEOPOLD.

Avstrijci so prekorali Moldavo. Vroči boji v okolici Baranovičev. Silne izgube.

Petrograd, Rusija, 9. julija. — Rusko vojno ministrstvo poroča: Rusi nadaljujejo s svojo ofenzivo južno od Stokhoda. Avstrijci se na celi fronti v velike neredu umikajo.

Rusi so zasedli južno od železniške proge Sarny-Kovel mesti Gouleviči in Kahovo.

V Galiciji so zasedli po vroči bojih važno železniško križišče Delatin. Zapadno in jugozajadno od Baranovičev se Nemci in Avstrijci izvanredno hrabro ustavljajo, toda kot kaže, ne bodo veliko dosegli.

London, Anglija, 9. julija. — Armada generala Baltina si je v bližini Briaze v Bukovini priborila prehod preko reke Moldave in poglala v beg več močnih ruskih oddelkov.

Severo-vzhodno od Baranovičev so odbili Avstrijci vse ruske napade. — Jugozapadno od Kolomeje so začeli Rusi prodirati proti Mukulčinu.

V Voliniji so se morali Rusi umakniti.

Petrograd, Rusija, 9. julija. — Ruski generalni štab poroča: Naše napredovanje ob dolenjem teku reke Stokhod se izvanredno dobro razvija. — Sovražnik se na celi fronti umika.

Mesto Delatin v Galiciji so zavzele ruske čete pod poveljstvom generala Lešickija.

London, Anglija, 9. julija. — Tukajšnjemu "Telegraphu" so sporočili iz Milana:

Iz zanesljivih ogrskih virov se je doznalo, da je ruska ofenziva silno preplasila Ogre. Ruske čete bodo v najkrajšem času v ogrskem ozemlju. Kozaske patrolje so dopele že do Korosmezo.

V ogrski zbornici so se vršili veliki nemiri. Poslanci so zahtevali od države, da naj brani Ogrsko. Člani opozicije so vpraševali, zakaj se pravzaprav Ogrska udeležuje vojne, ker takoolitako nima nikakih pravic.

Berlin, Nemčija, 9. julija. — Vročna bitka, ki se je bila že več dni med Cirinom-Gorodiščem se je končala z našo zmago. — Našim četam je poveljeval bavarski princ Leopold.

Nemci so vjeli 633 Rusov.

Berlin, Nemčija, 9. julija. — Avstrijski generalni štab poroča: V Bukovini so potokle naše čete ob gorenjem teku reke Moldave močne ruske oddelke.

Med Prutom in med Dnjestrom se ni ničesar posebnega pripetilo. Naše čete, ki so se umaknile od reke Styr so zavzele svoje nove postojanke. Sovražnik jim je nekaj časa sledil, potem je pa zaostal.

Ruski poraz severovzhodno od Baranovičev je popoln. — Padlo je na tisoče in tisoče Rusov. — Mi smo zaplenili veliko vojnega materiala.

Berlin, Nemčija, 9. julija. — Sovražnik je večkrat z yso silo navalil na fronto generala Linsingena, pa se je moral vedno umakniti.

Vzhodno od Borovna so izstrelili nemški vojniki v petek nek ruski zrakoplov. Letalca, ki sta padla nepoškodovana na zemljo, so vjeli.

Nemci grade parnike.

Berlin, Nemčija, 9. julija. — (Preko Londona). — Lloydova parobrodna družba je izdala poročilo, da imajo zdaj že toliko novih parnikov zgrajenih, da se ne bo po vojni popolnoma nič poznalo, da so jih tekem vojne kaj izgubili. V poročilu je omenjeno, da se bo Nemčija po vojni, kljub 'vojni po vojni' opomogla na prejšnje trgovsko stališče, kajti imela bo dovolj hitrih in velikih parnikov.

Avstrijci in Lahi.

Lahi poročajo o svojem napredovanju. — Avstrijcem se niso posrečili napadi pri Tržiču.

Rim, Italija, 9. julija. — Italijanski vojni urad je izdal sledeče poročilo:

Ob gorenjem delu Astice je naša infanterija precej napredovala proti Molino Basinu in se potom nekoliko dalje proti Forni-ju.

Sovražnik je pustil na mestu ves vojni material, katerega smo mi zaplenili.

V Sette Comuni se niso vršili nobeni boji, to pa vsled tega, ker je bilo zelo neugodno vreme.

V severnem delu smo ostreljevali sovražne zakope severno od Monte Chiesa in smo osvojili prelaz Agnelia. Vjeli smo štirideset avstrijskih vojakov.

V gorenjem delu Campanelle smo osvojili prelaz Digiovanne, ki smo ga bili v prejšnjih bojih izgubili.

Na soški fronti je bila sovražna artilerija precej aktivna, zlasti v okrajih Tolmina in Plave, kakor tudi na višinah severozahodno od Gorice.

Naša artilerija je ogenj še v večji meri vračala.

V noči od 7. na 8. julija so avstrijske čete vprizorile hud napad na naše postojanke v bližini Tržiča, toda smo jih odbili.

Dunaj, Avstrija, 9. julija. — Avstrijsko uradno poročilo se glasi: — Na italijanske pozicije pri Tržiču smo vprizorili hude napade, toda se nam, vsled neugodnega vremena, niso posrečili.

Rusko-italijanska pogodba?

Rim, Italija, 9. julija. — "Veiled" poroča, da bodo italijanski in ruski diplomati brez dvoma sklenili pogodbo ali nekako zavezo, ki bo v korist Rusije in Italije, kar se tiče Balkana in Sredozemskega morja.

Da je Rusija velika prijateljica Italije, je razvidno iz tega, da Rusi bolj napadajo Avstrijce kot pa Nemce.

"Popolo Romano" pravi, da mora Italija paziti kako stališče bodo zavzele Združene države z ozirom na rusko-japonsko zavezo.

Viereck slavi nemški podmorski čoln.

George Viereck, urednik newyorškega nemškega tednika, ki je tiskan v angleščini, bo z ozirom na nemški podmorski čoln "Deutschland", ki je v soboto prišel v Baltimore, napisal sledeče besede:

"Prihod nemškega podmorskega čolna je junaški odgovor na kršenje londonske deklaracije od strani Anglije.

"Neprimerljivo je nemško junaštvo; in podjetje, kot je to, mora razveseliti in navdati z navdušenjem vsako nemško srce".

DENAR SE LAHKO ODPOŠLJE V STARO DOMOVINO TUDI PO BREŽIČNEM BRZOJAVU.

Naslov velja: vsaka beseda 65 centov; zaradi natančnosti je treba upoštevati tudi hišno številko in zadnjo pošto, ako se ista ne nahaja v kraju.

To svoto je dodati dnevnemu kurzu; manj od 50 kron ni mogoče poslati in ne več kakor 10,000 K.

Brežične pošiljatev grede vse v Nemčijo, od tam se pa pošiljejo denarne nakaznice po pošti na zadnje mesto.

Natančno smo poizvedeli, da take pošiljatev dosepejo primeroma hitro za sedanje razmere in je mogoče dobiti odgovor nazaj, da je bil denar izplačan v 20 dneh. Zgodi se pa kaj lahko, da pošiljatev traja tudi dalj časa in to, ako se napravijo napake pri brežičnem brzojavu; denarja se ne more izgubiti, pač pa je mogoča zamuditev, ako se urine kje kaka napaka.

Kdor želi poslati na ta način denar v staro domovino, mora natančno napisati naslov in dodati: pošlje naj se po brežičnem brzojavu.

FRANK SAKSER, 38 Cortlandt St., New York, N. Y.

Včeraj je dospel v Ameriko podm. čoln "Deutschland."

KLJUB TEMU, DA JE BILO V ATLANTSKEM OCEANU VSE POLNO ZAVEZNIŠKIH BOJNIH LADIJ, JE NEMŠKI PODMORSKI ČOLN NAPRAVIL 4,180 MILJ DOLGO POT TER SREČNO DOSPTEL V PRISTANIŠČE MESTA BALTIMORE. — SEBOJ JE PRIPELJAL VELIKO RAZNIH BARVIL TER NEKAJ POŠTE. — NAJVEČJI PODMORSKI ČOLN NA SVETU. — VOZŃJA. — V VELIKI NEVARNOSTI.

Baltimore, Md., 9. julija. — V groznem viharju je dospel nočoj ob deseti uri 15 minut pred tukajšnjo karatensko štacijo nemški podmorski čoln "Deutschland".

Norfolk, Va., 9. julija. — Kljub temu, da je na Atlantskem oceanu vse polno zavezniških bojnih ladij, se je posrečilo dospeti velikemu nemškemu podmorskemu čolnu "Deutschland" v Ameriko.

Ameriški kapitan Fred Coke, ki je bil s svojim parnikom "Relief" pri Cape Henry na straži, je zagledal ob dveh ponoči neko čudno ladijo, ki se je neprestano bližala.

Vzel je v roke megafon in vprašal: — Kdo je? Katera ladija?

— Nemški podmorski čoln "Deutschland"! — se je glasil odgovor.

Ko je dospel "Relief" do njega, je bilo na krovu podmorskega čolna kakih deset ali dvanajst mož. Na njem ni bilo nobene zastave. Kmalo zatem je prišel v bližino vlačilec "Thomas F. Timmins", ki je čakal pri Cape Henry že več kot dvanajst dni.

Poveljnik vlačilnega čolna kapitan H. F. Hirsch se je zatem podal na nemški podmorski čoln in se dolgo časa posvetoval z njegovim kapitanom Kairigom. Nemški mornarji so šele tedaj razvili nemško zastavo.

Hirsch je dobil natančno poročilo o potovanju in je takoj zatem poslal nemškemu poslaniku v Washington dolgo šifrirano brzojavko.

Hirsch je pozneje izjavil, da je to šele začetek ter da bo prišlo v kratkem času veliko drugih podmorskih čolnov v New York, Norfolk, Baltimore itd.

Hirsch je izjavil, da je prav zagotovo vedel, da bo prišel nemški podmorski čoln in da ga je vsled tega več kot dvanajst dni čakal.

V mornariških krogih, posebno pa na tukajšnjem angleškem konzulatu je zavladalo veliko presenečenje in razburjenje. Angleži so bili namreč še pred kratkim prepričani, da je absolutno nemogoče kakemu nemškemu podmorskemu čolnu dospeti v Ameriko.

Ker se je pa zadnje dni razširila po Ameriki govoričica, da bo podmorski čoln vseeno prišel, so zastražile angleške bojne ladje skoraj ves severni del ameriške obali.

Kapitan Kairig je opazil bojne ladje že v petek. Na njegovo povelje je začel pluti podmorski čoln pod vodo in je plul kakih sto milj. Ko so se dvignili, je bila že tema.

Nahajali so se v bližini rta Hateras. Ker ni bilo nikjer nobene bojne ladje, so začeli pluti naravnost proti Virginia Capes.

V soboto je bil podmorski čoln samo dve uri pod vodo. Vozili so se ob obrežju in se proti večeru približali svojemu cilju.

Kapitan Kairig je rekel nekemu časnikarskemu poročevalcu:

— Naša voznja je bila uspešna; na poti smo imeli le malo sitnosti, neprilike pa nobene. Vreme je bilo zelo slabo. Ako je vihar le prehudo divjal, smo se morali potopiti, da nas niso valovi zanesli v stran. Ako je morje nemirno, je voznja pod morskovo površino zelo prijetna.

Vsega skupaj smo se vozili šestnajst dni. Napravili smo 4,180 milj dolgo pot. 1,800 milj dolgo pot smo napravili pod vodo. Nadalje smo bili pod vodo v Severnem morju, da smo se ognili angleški mornarici. Tedaj je plulo nad nami kakih dvesto angleških bojnih ladij.

Podmorski čoln je dolg 275 metrov in je največji na svetu. Pod vodo vozi z brzino 12 vozlov na uro.

Baltimore, Md., 10. julija. — Deset minut po polnoči je dospel v tukajšnjo karatensko postajo nemški podmorski čoln "Deutschland". Novica se je razširila kot blisk po celem mestu.

Henry Hilken, zastopnik Severonemškega Lloydja je rekel:

— Nemški podmorski čoln ima na sebi samo barvila, medicine in nekaj pošte. To je potemtakem čisto navadna trgovska ladja. V Nemčijo bo odpeljal za \$600,000 niklja in surovega gumija.

Pristaniški kolektor Ryan je izjavil včeraj, da ni dobil iz Washingtona še nobenih navodil ter da bodo Združene države najbrže smatrale "Deutschland" kot trgovsko ladjo.

Podmorskega čolna ni poslala v Ameriko nemška vlada, pač pa neka nemška prekoatlantska družba.

GLAS NARODA

(Slovenian Daily) Owned and Published by the SLOVENIAN PUBLISHING CO. (a corporation) FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers: 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA tiskava vsak dan izven nedelj in praznikov. Glas naroda tiskava vsak dan izven nedelj in praznikov.

GLAS NARODA ("Voice of the People") Published every day except Sundays and Holidays. Subscription yearly \$3.00.

GLAS NARODA ("Voice of the People") Published every day except Sundays and Holidays. Subscription yearly \$3.00.

GLAS NARODA ("Voice of the People") Published every day except Sundays and Holidays. Subscription yearly \$3.00.

GLAS NARODA ("Voice of the People") Published every day except Sundays and Holidays. Subscription yearly \$3.00.

GLAS NARODA ("Voice of the People") Published every day except Sundays and Holidays. Subscription yearly \$3.00.

GLAS NARODA ("Voice of the People") Published every day except Sundays and Holidays. Subscription yearly \$3.00.

GLAS NARODA ("Voice of the People") Published every day except Sundays and Holidays. Subscription yearly \$3.00.

GLAS NARODA ("Voice of the People") Published every day except Sundays and Holidays. Subscription yearly \$3.00.

GLAS NARODA ("Voice of the People") Published every day except Sundays and Holidays. Subscription yearly \$3.00.

GLAS NARODA ("Voice of the People") Published every day except Sundays and Holidays. Subscription yearly \$3.00.

GLAS NARODA ("Voice of the People") Published every day except Sundays and Holidays. Subscription yearly \$3.00.

GLAS NARODA ("Voice of the People") Published every day except Sundays and Holidays. Subscription yearly \$3.00.

GLAS NARODA ("Voice of the People") Published every day except Sundays and Holidays. Subscription yearly \$3.00.

GLAS NARODA ("Voice of the People") Published every day except Sundays and Holidays. Subscription yearly \$3.00.

GLAS NARODA ("Voice of the People") Published every day except Sundays and Holidays. Subscription yearly \$3.00.

GLAS NARODA ("Voice of the People") Published every day except Sundays and Holidays. Subscription yearly \$3.00.

strija, je stvar sledeca: Med monarhistično vlado in med državljanom je približno tak prepad, kot je med delavcem in kapitalistom.

Kapitalist izrablja do krvi svoja uslužbenca, vlada je izrabila do krvi svoje državljane Slovence. Delavec dela od rane mladosti, vsak dan od jutra do večera, črpa svoje moči in kupiči kapitalistu bogastvo.

Slovenici so delali za svojo vlado, plačevali so davke, in ko jih je vlada poklicala, so se odpravili ter prelili zanj svojo kri.

Sveta dolžnost kapitalista je skrbeti za delavca, kateri mu je vstvaril bogastvo, kateri mu je dal na razpologo vse svoje moči in je pri delu zanj osivel in onemogel.

Ali skrajnejš? Povejte, rojaki! Ali je kje na svetu kaka oblast, ki bi se zavzela za delavca, kateri bi rekel: — Vsako delo, ki sem ga napravil, je zaznamovano z mojo krvjo.

Zdaj sem star, izdelan in pohabljen. Po božjih in človeških postavah je gospodar, kateri je razpolagal z mojim življenjem, primoran skrbeti zame.

Kdo bo izpolnil opravičene in pravne zahteve takega delavca? Naša vlada je poglajala v smrt naše rojake. Šli so in pustili doma na tisoče sirot.

In naj se zberejo vse slovenske udove in sirote, ter naj se napotijo k dunajski vladi prosit pomoči, bodo ravnolično dosegli, kot bi dosegle vse slovenske žrtve ameriškega kapitalizma, ako bi se trkati na vrata kapitalistov in bi zahtevale svoje zasluženi delež.

Neumna je trditve, da bo avstrijska vlada pomagala slovenskim revežem, ker jim po postavah človečanstva mora pomagati.

Ako se ni tedaj, ko jih je pehalo v največje zlo in nesrečo, čisto nič zmenila za njihove prošnje, se bo toliko manj zmenila zanje, ko bo sama v največjem pomanjkanju.

Tedaj, ko je morila naš narod, je imela vsega v izobilju. Ob sklepu miru ji bo vsega manjkalo, vsled česar je nesmiselno trditi, da bo padla s prazne miže kaka drobtina Slovencev.

rali garati še za manjšo plačo kakor smo dozdaj. Zato pa hočemo, da priznajo tudi unijo, katere bo garantirala za naše zahteve. Da se razvidi, kako strahovito si prizadevajo kapitalisti uničiti štrajk, naj omenim še ta slučaj: Zadnji teden smo Slovence, kakih 15 po številu, hoteli ustaviti nekoga stavkokaza Angleža, ki je prišel s kolom oborožen nam nasproti.

Kakor besne zveri so planili iz zasede nad nas kompanist Frasser in superintendent ter še nekaj drugih privržencev. Začel se je bojni ples po blatu in lužah, katerega izid je bil, da so odnesli krvave nosove in superintendent je odšel povrh tega še skoro dočela v Adamovem kostumu. Čuvajti in šerifi so streljali ter ugrabili izmed vrveža našega prvoboritelja Antona Zahrastnika. Obravnava se bo vršila pred okr. sodiščem v Ottawii; za dober izid iste bodo skrbeli naši organizatorji potom svojega odvetnika. Interesantno pa je zvedeti javnosti, da se menda še ni učulo, da bi se kompanist osebno udeležil pretepa, oziroma da bi dejansko napadal štrajkarje.

Kapitalistična bestija si poleg svojih 7 milijonov rajši izpostavlja svoje življenje v nevarnost, kakor pa da bi ubogemu delavcu in njegovi deci privoščil le trohico kruha več. — Kolikor mi je znano, se v Združenih državah producira okrog 900 milijonov sodov cementa na leto, v tukajšnjih cementovnah pa le okrog 20 do 24 tisoč sodov na 24 ur. Vse druge cementovne obratujejo sedaj, zato nam je zelo otežkočena zmagava. Delavci v cementovnah, zastrajkajte ter se organizirajte v unijo in zmagajte nam bo vsem zagurana! Ravno sedaj je najlepši čas za to; ncdavno se je izrazil sam kompanist na pram meni, rekoč: "Now is the nicest time for all business in the United States." Zato je tudi sedaj najlepša prilika za štrajk, da si vsaj nekoliko zboljšamo naše delavske razmere. — Štrajkarjem so se sedaj pridružile še žene. Obnašajo se dostojno in primeroma tudi hrabro; njih uspeh je dočela lepši kakor pa naš. Vsa čast ženam! — Javnosti naj bo tudi omenjeno glede tukajšnjega slov. saloonerja Franca Senica, o katerem se je zadnji čas pisalo po časopisih, da simpatizira s škebi, oziroma, da nagovarja delavce k stavkokaštvu ter da je slednjič neznan kam pobegnil. Omenjeni se je zoper to obrekovanje pritožil na tukajšnji odbor unije, nakar se je v seji unije odredilo, da se ta zadeva potom šestih komitejev do prihodnje seje natančno preišče. Izid je bil da je bilo vse to le zahrbtno in škodoželjno obrekovanje ter da omenjeni ostane še nadalje zvest član unije, zakar se je že primeroma izkazal naklonjevanje napram štrajkarjem. — Naše društvo "Lilija" S. N. P. J. je na svoji zadnji seji 11. junija izobličilo člana Josipa Dornika na podlagi pravih, kor omenjeni, kljub opominov, ne neha skebati. Njegov brat Frank Dornik, doma iz krškega okraja, je tudi opravil delo stavkokaza tukaj; slučaj pa je nanesel, da so ga štrajkarji zalotili pri neki nepostovitosti, nakar je bil aretiran ter kaznovan za nekaj desetakov, potem pa je neznan kam pobegnil. Toraj, so drugi delavci, zapomnite si tega človečeta, ako slučajno pridete z njim v dotiko, da mu skazate čast, katere mu gre. Vsak zavede delavca, kaj je skeb, zato je velpotrebno, da pride njegovo ime v javnost. Imamo še dva taka znanca, katere pa si bom prihodnjik privoščil. Toraj, rojaki, upoštevajte to ter ne hodite sedaj sem za delom. — S pozdravom Frank Prelesnik.

Detroit, Mich. — Redek je kak dopis iz Detroita. Zanimivosti pa je veliko sporočati, ki bi zanimale vslo slovensko javnost. Saj Detroit je postal središče vsega sveta, radi svojih avtomobilskih tovarov. Ford pa je kakor nekak kralj zavlada po Ameriki in potisnil druge denarne mogotece v ozadje. Ni nič čudnega, ako se tuintam več piše o Detroitu kakor kdaj prej. Malokatero mesto se lahko pohvali s takim silnim napredkom kakor Detroit. Dela se na vse pretege, delavcev primanjkuje na vseh krajih. Plače so dobre, boljše kakor kjerkoli drugje. Zemlja je poskočila četvrtino, hise so vredne desetkratnega denarja. Kdor torej ne bi bil ponosen na napredek, ki je prišel semkaj letošnjo pomlad in ki obeta ostati tukaj precej dolgo! Nekaj pa je, kar grezi življenje novodošlim; stanovanja se ne dobi, pa naj kdo plača kotikohr hoče. Marsikdo je prišel semkaj, dobil dobro delo, 20 do 25 dolarjev na teden za samo delo, pa žal, da je je kmalu od-

šel, ker ni našel stanovanja za svojo družino. Sešel sem se z rojaki na postaji, ki so prišli semkaj. V eni uri so že delali in plača jim je bila 50 centov na uro. To je nekaj nenavadnega za izučene delavca, kaj šele za navadnega delavca. Marsikdo si morda misli, da stanovanje se že najde, se pa malo več plača. Tisti se jako motijo. Naval je prišel prehitro in bolj nenadoma, da stanovanj ne morejo kar sproti napraviti. Vzejo pa je mesto v svoje roke vprašanje pomanjkanja stanovanj in tako se bo kmalu tudi temu odpravilo. S prvim avgustom bodo začeli graditi najmodernejše hise na mestne stroške in jih bodo dalinovdošlim naseljenecem na razpolago za malo ceno, kdor pa bo hotel hišo kupiti, jo bo dobil na lahka odplačila brez oduševskih obrestí. Potem pa bomo imeli dovolj stanovanj za zmerno ceno. Še sedaj mesto najema vsakovrstne delavce, ker bo v najkrajšem času začelo z zidanjem in postavljanjem hiš. Na to pa že sedaj čaka in to stozdržen. In le srečen bo, kdor bo zlezel pod streho teh modernih hiš. To je še precej daleč in ne privoščim nikomur se sanje preveč zanašati. Kdo ve, kaka manipulacija in protežija bo vladala pri oddaji teh še v oblakih stoječih hišic, ki bodo najmodernejše urejene, s primernim vrtom in drugimi primernimi pritlikalnimi. To bo nekaj takega kakor na ljubljanskem barju, ali kje že, kjer so tudi poskusili nekaj takega in se je prav dobro obneslo. Bil sem sam tamkaj in sem videl, da so bili domovi kakor mali paradizi. Reš je, da se delo dobi z malim trudom, vendar so tudi pri tem težave. Namreč, marsikdo hoče lepo delo, lahko in dobro plačano. Vse to združiti pod eno samo točko je včasih bolj težko. Vendar kdor je zdrav in trden, se ne pritožuje čez delo. Delati se mora povsod, ako pa se dobro za služji, se že kaj potprij. Najbolj znamenita je Fordova tovarna. Saj to ni samo tovarna, ampak je kar naravnost celo mesto. 12,000 ljudi dela v treh oddelkih, da, zadnje čase celo 20,000. Dela se v treh oddelkih, tako da se delavstvo menja trikrat v 24 urah. Vsi delajo le 8 ur. Najmanjša plača je 5 dolarjev na dan in seveda gre do plače za boljše delavce precej visoko nad 5 dolarjev. Poznam človeka, ki zasluži 8 dolarjev na dan. Je pa kakor mladi medved, mišičast in brkost, da bi se ga človek kar ustrašil. Nikjer pa se toliko fizične sile ne rabi kakor ravno pri Fordu. Tam se dela kakor na paro. Brez prestanka, brez odmorov, le 15 minut se dobi odmor za luč, drugače pa hajdi naprej. V tej tovarni se upajo v enem samem dnevu izvršiti 2,000 avtomobilov, za katere so dobili naročilo prej ta večer. Precej popolna tovarna, da pa ni vse zlato, kar se sveti, in da je precej boleznij zdrav, to bom enkrat potnjeje pisal. Slovencev ni veliko in kar jih je, eden za drugega ne vedo. Vsak se vgnezdí, kjer dobi streho. Pred časom sem došli rojaki so na dobrem, delali so stalno in stanovanja so lahko dobili na poljudnem kraju za zmerno ceno, katero še danes imajo. Kar se pa sedanjih razmer tiče, bodisi stanovanja in hrane, je pa precej drago. Seveda so vsled tega plače razmeroma visoke, tako da nazadnje se vse lepo počasi ravna. Kdor si pa življenje zna zmerno urediti, ima pa najlepše življenje tukaj. Delavske razmere so še precej dobro urejene in se dela največ 8 ali 9 ur. Ali sedaj, ko je vse "rush", se delata tudi 10 ali več ur. Seveda, da se plača delo žež čas (over time) z namečkom, isto je umevno. Na ta način razne ne škodujejo tiste ure, uspešna. Tako poznaj rojake, ki

Naznanilo.

Vsem našim rojakom sporočamo, da smo se preselili iz dosedanjega mesta v mesto Detroit, Mich.; v eno najmodernejših in najbolj evetotih mest cele Amerike. Detroit je napredno mesto — industrijalno in v zdravstvenem oziru daleč posvetu poznano. Zato trdno upamo, da bomo iz tega mesta še bolj pomagali z našimi zaslovelimi zdravili rojakom po Ameriki kakor dosedaj.

Dosedanji vspeli naših zdravil so slehernemu dokazali svojo dragoceno vrednost v vsakovrstnih slučajih boleznij. Ozdravili so rojaki v takih slučajih, kjer že niso več upali na pomoč. Kjer so poskušali vse mogoče stvari brez uspeha, tam so naša zdravila storila čudezna dela — popolna ozdravljenja! Zato v tem slučaju zopet povdarjamo: Ako bolebate in iščete pomoči, potem se obrnite do naših zdravil. Čudili se boste njih veliki koristi. Zdravila za vse bolezni za moške in ženske. Pazite na naš novi naslov in naslovite vsa pisma na:

J. F. DOLENC, 18 Beard Ave., West, Detroit, Mich.

ril, ker ni našel stanovanja za svojo družino. Sešel sem se z rojaki na postaji, ki so prišli semkaj. V eni uri so že delali in plača jim je bila 50 centov na uro. To je nekaj nenavadnega za izučene delavca, kaj šele za navadnega delavca. Marsikdo si morda misli, da stanovanje se že najde, se pa malo več plača. Tisti se jako motijo. Naval je prišel prehitro in bolj nenadoma, da stanovanj ne morejo kar sproti napraviti. Vzejo pa je mesto v svoje roke vprašanje pomanjkanja stanovanj in tako se bo kmalu tudi temu odpravilo. S prvim avgustom bodo začeli graditi najmodernejše hise na mestne stroške in jih bodo dalinovdošlim naseljenecem na razpolago za malo ceno, kdor pa bo hotel hišo kupiti, jo bo dobil na lahka odplačila brez oduševskih obrestí. Potem pa bomo imeli dovolj stanovanj za zmerno ceno. Še sedaj mesto najema vsakovrstne delavce, ker bo v najkrajšem času začelo z zidanjem in postavljanjem hiš. Na to pa že sedaj čaka in to stozdržen. In le srečen bo, kdor bo zlezel pod streho teh modernih hiš. To je še precej daleč in ne privoščim nikomur se sanje preveč zanašati. Kdo ve, kaka manipulacija in protežija bo vladala pri oddaji teh še v oblakih stoječih hišic, ki bodo najmodernejše urejene, s primernim vrtom in drugimi primernimi pritlikalnimi. To bo nekaj takega kakor na ljubljanskem barju, ali kje že, kjer so tudi poskusili nekaj takega in se je prav dobro obneslo. Bil sem sam tamkaj in sem videl, da so bili domovi kakor mali paradizi. Reš je, da se delo dobi z malim trudom, vendar so tudi pri tem težave. Namreč, marsikdo hoče lepo delo, lahko in dobro plačano. Vse to združiti pod eno samo točko je včasih bolj težko. Vendar kdor je zdrav in trden, se ne pritožuje čez delo. Delati se mora povsod, ako pa se dobro za služji, se že kaj potprij. Najbolj znamenita je Fordova tovarna. Saj to ni samo tovarna, ampak je kar naravnost celo mesto. 12,000 ljudi dela v treh oddelkih, da, zadnje čase celo 20,000. Dela se v treh oddelkih, tako da se delavstvo menja trikrat v 24 urah. Vsi delajo le 8 ur. Najmanjša plača je 5 dolarjev na dan in seveda gre do plače za boljše delavce precej visoko nad 5 dolarjev. Poznam človeka, ki zasluži 8 dolarjev na dan. Je pa kakor mladi medved, mišičast in brkost, da bi se ga človek kar ustrašil. Nikjer pa se toliko fizične sile ne rabi kakor ravno pri Fordu. Tam se dela kakor na paro. Brez prestanka, brez odmorov, le 15 minut se dobi odmor za luč, drugače pa hajdi naprej. V tej tovarni se upajo v enem samem dnevu izvršiti 2,000 avtomobilov, za katere so dobili naročilo prej ta večer. Precej popolna tovarna, da pa ni vse zlato, kar se sveti, in da je precej boleznij zdrav, to bom enkrat potnjeje pisal. Slovencev ni veliko in kar jih je, eden za drugega ne vedo. Vsak se vgnezdí, kjer dobi streho. Pred časom sem došli rojaki so na dobrem, delali so stalno in stanovanja so lahko dobili na poljudnem kraju za zmerno ceno, katero še danes imajo. Kar se pa sedanjih razmer tiče, bodisi stanovanja in hrane, je pa precej drago. Seveda so vsled tega plače razmeroma visoke, tako da nazadnje se vse lepo počasi ravna. Kdor si pa življenje zna zmerno urediti, ima pa najlepše življenje tukaj. Delavske razmere so še precej dobro urejene in se dela največ 8 ali 9 ur. Ali sedaj, ko je vse "rush", se delata tudi 10 ali več ur. Seveda, da se plača delo žež čas (over time) z namečkom, isto je umevno. Na ta način razne ne škodujejo tiste ure, uspešna. Tako poznaj rojake, ki

zasluži povprečno 120 do 125 dolarjev na štirinajst dni. Da je to lepa plača, je gotovo. Tak človek si lahko v par letih napravi celo premoženje in si po tem uravna svoje potrebe. Marsikateri trgovec nima kaj takega, pa mora riskirati svoje premoženje. Da niso vsi tako srečni, je tudi gotovo. Vendar jih je precej, ki imajo nad vse dobre plače. Znamenitosti v Detroitu veliko. Vseh ni mogoče popisati v kratkem dopisu, obljubim pa, da se bom kmalu kaj oglašil, ker vem, da marsikoga zanima zvedeti to in ono iz tega mesta. Kakor vse kaže, bo Detroit kmalu preselil druga večja mesta in bo eden prvih za New Yorkom in Chicogom. K temu bo pripomogel največ Ford. Že sedaj je skoro četrtina mesta odvisna od njegovih naprav, pa že zopet gradi s svojim sinom, brez vsake druge kompanije, eno največjih tovarnov sveta. Ta ne bo za avtomobile, ampak za poljedelske stroje, ki bodo prevračali brazde celega sveta. Ti stroji bodo ravnali zemljo, sadili, želi in kosili brez vsake konjske pomoči in bodo obratovali desetkratno množico dosedanjih strojev. Tovarna sama bo stala preko 8 milijonov dolarjev. Delalo bo okrog 25,000 ljudi najrazličnejšega poklica. Tovarna bo stala 25 milj od Detroita, ker se pa Detroit razteza v tisti kraj že sedaj 7 milj, bo kmalu ves svet spadal pod mesto. Tako je videti, da se bo mesto brez vseh ovir razvijalo. V to ima lepo lego in vse druge prirodne ugodnosti. Za danes naj bo dovolj, pa prihodnjik kaj več. — J. Hočevar.

Seattle, Wash. — Ker sem zadnji čas prejel več kot petdeset pisem glede homesteadov v Washingtonu, uaznamjam tempotom vsem onim, kateri si že le kos dobre zemlje zastoj, da bo na 27. julija letos Coleville Indian Reservation, vsebujoča 750 tisoč akrov, odprta za naseljevanje. Zemlja je rodovitna in ima precej lepših dolin, katere so že napol izčiščene. Vsak se mora registrirati malo preje in prinesiti s seboj prvi ali drugi državljanski papir. Registrirate se lahko v Spokane, Republic in Ameeck. Za zemljevid in druge informacije pošljite en dolar, vam jih pošljem poštne prosto. Pazite na moj oglas v G. N. C! Opozarjam vse one, kateri hočejo v Alasko za delom, pa ne veste, ali ga je kaj ali nič, da naj ne čakajo, da bodo brali v kakšnih listih, da v Alaski potrebujejo delavce, ampak pojdit sami. Najboljše je zgodaj spomladí; kajti dosti jih je šlo tja iz Seattle, ki jih poznam, da niso imeli delo in tudi niso vedeli pravzaprav kam iti, da ga bodo dobili, v par letih pa so prišli nazaj in si kupili farme v Washingtonu; par jih tudi poznam, ki so našli zlato in so sedaj bogatini. Tako je tudi lahko z vami, kajti vsak je svoje sreče kovač. Z delom v Washingtonu gre precej dobro to leto. Dosti je premogorov, ki obratujejo s polno paro, žage in tovarne pa vse; dela na farmah je tudi dovolj, posebno za one, kateri se zastopijo na mlekarstvo. Oni, kateri imajo kakšno obrt, kakor zidar, stavbni kontraktor, strojnik itd., lahko dobijo delo v mestu. Pozdrav vsem bralcem Glas Naroda! J. Potoshnik.

Argentinški predsednik napaden. Buenos Aires, Argentina, 9. julija. — Nek anarhist je danes vprizoril atentat na argetinskega predsednika De La Plaza. Predsednik je stal na balkon vladnega poslopja in nadzoroval neke čete, ki so korakale mimo, ko je naenkrat nek moč potegnil revolver in sprožil proti njemu. Cilj je sgrešil in spopadel se srotirati.

Revucija na Portugalkem — 20 Srečlovec — 20 Strelec — 20 Sv. Notburga — 20 Titanik — 30 Trojka, povest — 50 Turki pred Dunajem — 35 Vojna na Falkanu, 13. zvez. \$1.85 Zgodovina c. in k. pešpolka št. 17 s slikami — 50 Zgodba o povišanju — 30 Zgodovina slov. naroda 5. zvezek — 40 Zlate jagode, ves. — 30 Življenja trnjeva pot — 50 Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjice Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu) — 70

Revucija na Portugalkem — 20 Srečlovec — 20 Strelec — 20 Sv. Notburga — 20 Titanik — 30 Trojka, povest — 50 Turki pred Dunajem — 35 Vojna na Falkanu, 13. zvez. \$1.85 Zgodovina c. in k. pešpolka št. 17 s slikami — 50 Zgodba o povišanju — 30 Zgodovina slov. naroda 5. zvezek — 40 Zlate jagode, ves. — 30 Življenja trnjeva pot — 50 Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjice Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu) — 70

Revucija na Portugalkem — 20 Srečlovec — 20 Strelec — 20 Sv. Notburga — 20 Titanik — 30 Trojka, povest — 50 Turki pred Dunajem — 35 Vojna na Falkanu, 13. zvez. \$1.85 Zgodovina c. in k. pešpolka št. 17 s slikami — 50 Zgodba o povišanju — 30 Zgodovina slov. naroda 5. zvezek — 40 Zlate jagode, ves. — 30 Življenja trnjeva pot — 50 Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjice Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu) — 70

Revucija na Portugalkem — 20 Srečlovec — 20 Strelec — 20 Sv. Notburga — 20 Titanik — 30 Trojka, povest — 50 Turki pred Dunajem — 35 Vojna na Falkanu, 13. zvez. \$1.85 Zgodovina c. in k. pešpolka št. 17 s slikami — 50 Zgodba o povišanju — 30 Zgodovina slov. naroda 5. zvezek — 40 Zlate jagode, ves. — 30 Življenja trnjeva pot — 50 Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjice Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu) — 70

Revucija na Portugalkem — 20 Srečlovec — 20 Strelec — 20 Sv. Notburga — 20 Titanik — 30 Trojka, povest — 50 Turki pred Dunajem — 35 Vojna na Falkanu, 13. zvez. \$1.85 Zgodovina c. in k. pešpolka št. 17 s slikami — 50 Zgodba o povišanju — 30 Zgodovina slov. naroda 5. zvezek — 40 Zlate jagode, ves. — 30 Življenja trnjeva pot — 50 Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjice Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu) — 70

"Položaj centralnih držav je kritičen", pravi nemški list, toda Harden pravi, da je še vedno 30 rokov doma.

London, Anglija, 9. julija. — Iz Amsterdama poročajo, da piše "Frankfurter Zeitung": "Vsi vemo, da je naš položaj kritičen in zavedamo se tudi, da je naša usoda odvisna od naših vodilnih krogov. Velika odgovornost je na ramah našega štaba —"

Iz Haaga poročajo, da je Maksimilijan Harden, urednik "Zukunft", ki je eden najznamenitějšíh žurnalistov na svetu, napisal v svojem listu: "Naši sovražniki so pripravljeli. Tako smo tudi mi. Toda mi Nemci ne smemo misliti, da bodo oni zmogli kaj narediti. Vsak izmed nas ve, da je Francija izčrpana in da bo primorana prejšilnej skleniti mir; ako prej ne, ko pride zima popolnoma gotovo.

Mi imamo doma še trideset armadnih zborov in vsako leto 600 tisoč rekrutov". Otroci bodo molili za mir. Berlin, Nemčija, 9. julija. — Papež je, glasom "Cologne Volkszeitung-e", naročil vsem škofom, da odredijo v svojih škofijah, da bodo vsi otroci zadnjo nedeljo v juliju prešli sv. obhajilo. Škofje se bodo brezdvoma vsi odzvali papeževemu naročilu.

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja JOSIPA BARBIŠ. Doma je iz Merez pri Ilirski Bistrici. Nahaja se nekje v Clevelandu, Ohio. Prosim cenj. rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj ga mi naznani. — Ludvik Vličič, Box 807, Glassport, Pa. (10-11-7)

Mr. FRANK MEH, kateri je pooblaščen pobirati naročnino na naš list, knjige in druge v našo strogo spadajoče posle ter izdajati pravoveljavne potrdila vsled česar ga rojakom najtopleje priporočamo. Upravištvo "Glas Naroda".

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi SLOVENIC PUBLISHING CO 82 CORTLANDT ST NEW YORK N Y

MOLITVENIKI: Rajski glasovi, elegantni vez s zaponi — 70 Rajski Glasovi, v usnje vez. \$1.20 Rajski Glasovi, v platno vez. — 45

POUČNE KNJIGE: Abecednik nemški — 25 Ahnov nemško-angleški tolmach, vezan — 50 Berilo prvo, vezano — 30 Berilo drugo, vezano — 40 Cerkevna zgodovina — 70 Hitri računar — 40 Pesmarica, nagrobnice Poljedelstvo — 50 Popolni nauk o šebelastvu, vezan — \$1.00 Postrežba bolnikom — 20

Sadnjereja v pogovorih Slovensko-angleški in angl. slov. slovar \$1.50 Slov. angl in angl. slov. slovar — 50 Trna uč in trtojeja Umna živinoreja — 50 Umni kmetovalci Veliki slovensko-angleški tolmach \$2.00 Voščilni listi Zgodba št. pisma — 60

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE: Božični darovi Don Kižot — 15 Erazem Predjamski — 20 Fabeli — 35 Gočevski katekizem — 25 Hedvika — 25 Hildegarda — 25 Hirlanda — 25 Hubad, pripovedke, 1. in 2. zvezek po — 20 Ilustrovani vodnik po Gorjenjakem — 20 Isanami, mala Japonka Jaromil — 20 Jeruzalemski romar — 45 Knez črni Jurij — 25 Krzna oveta — 20 Leban, 100 beril — 20 Malomestne tradicije Mesija, 1. in 2. zvezek — 80 Mlinarjev Janes — 45 Na jutrovem — 30 Na različnih pótih — 20 Nedolžnost preganjana in poveličana — 20 O jetikli — 15 Odvratniška tarifa — 30 Pavliha — 25 Pod Turčim Jaromil — 25 Pregovorji, prilike, reki — 25

OPOMBA: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodi v gotovini, poštni nakaznici, ali poštne iznoske. Poštne je vsi vrstni svet

Nesreče pri kopanju. Včeraj je v različnih kopalniških v New Yorku in okolici utonilo 6 oseb. Veliko jih je bilo pa v smrti nevarnosti.

POZOR, SLOVENKE! Išcem služkinjo za pomagati pri kuhi v kampi. Plača \$20.00 na mesec in se ne oziram na to, če je tudi starejša ženska ali vdovica. Katero veselí, naj mi piše na naslov: John Troha, Piekens, W. Va. (8-10-7)

NAZNANILO IN PRIPOROČILO. Cenjenim rojakom v Clevelandu, Ohio in okolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. FRANK MEH, kateri je pooblaščen pobirati naročnino na naš list, knjige in druge v našo strogo spadajoče posle ter izdajati pravoveljavne potrdila vsled česar ga rojakom najtopleje priporočamo. Upravištvo "Glas Naroda".

Mr. FRANK MEH, kateri je pooblaščen pobirati naročnino na naš list, knjige in druge v našo strogo spadajoče posle ter izdajati pravoveljavne potrdila vsled česar ga rojakom najtopleje priporočamo. Upravištvo "Glas Naroda".

Da se sporazumemo.

V nekem slovenskem svobodnemiselnem in naprednem listu je bilo te dni dvoje nesmiselnih trditev: da je v Ameriki velik del Slovencev, ki se nahajajo v taki revščini kot Slovencev in stari domovini, ter da bo avstrijska vlada skrbela za Slovence, ker so zanj prelili svojo kri in zanj vse žrtvovali.

Vsakemu je jasno, da niso vsi ameriški Slovencev na dobrem stališču; da je med njimi veliko revežev in pomilovanja vrednih družin. Tudi za te se je treba zavzeti, tudi tem je treba pomagati. Vsak revež je potreben podpore, pa naj bo Slovencev, Nemec, Francoz, Italjan ali katerikoli narodnosti.

Nikdo ne bo rekel, da so vsi ameriški Nemci na dobrem stališču. Med njimi so reveži in bogatini ter taki, ki si z denarjem, katerega zaslužijo v enem dnevu, kupijo življenjske potrebnosti za drugi dan. In kljub temu so poslali Nemce na stotisoče in stotisoče dolarjev v staro domovino.

Zavedajo se namreč dejstva, da žive v starem kraju njihovi ljudje, ki so stokrat bolj potrebni podpore kot so jih potrebni Nemci v Ameriki.

Slabe razmere je treba razsojati s stališča spoštnosti. Kdor govori o bedi naroda, mora imeti v mislih ves narod, ne pa le nekaj posameznih slučajev.

Ali more kdo med nami reči: — Ameriški Slovencev stradamo, ameriški Slovencev preti nevarnost, da bodo lakote pomrli. Ali zamore morda kdo reči, da ni zdaj v tem času Slovencev v starem kraju prav čisto nič hudega, da imajo vsega dovolj za sproti in da niso potrebni pomoči?

Pravijo nadalje, da si ljudje v starem kraju, ne bodo z vsem denarjem, ki ga zamorejo nabrati ameriški Slovencev, čisto nič na boljšem. Res je, da bi niti milijoni in milijoni ne zadostovali za pokritje vsega, kaj jim je bilo odvzeto, res je, da jim nobena moč na svetu ne more vrniti iz denarjem poplačati onega, kar so izgubili v dveh letih. Res je, da ne moremo vsem revežem pomagati, neumna je pa trditve, da niti nekaterim ne moremo. — Ako ne moremo drugega, sezdajmo in popravimo že vsaj eno samo primorsko vas, katero je porušila vojna. Pomagajmo že vsaj družinam, ki so brez očeta in podpore ter sestoj iz uboge in bolne matere ter šestih ali sedmih nepreskrbljenih otrok. Vsi Slovencev in starem kraju so reveži, in ker vsem ne moremo pomagati, pomagajmo že vsaj onim, ki so med reveži največji reveži, ki so med potrebnimi najbolj potrebni podpore. Glede trditve, da mora Slovencev v starem kraju pomagati Ar-

Dopisi.

Braddock, Pa. — Kar se dela tiče, je še precej dobro in delo se tudi precej lahko dobi. Dnevna plača za navadnega delavca je 25 centov na uro. Pri Carnegie Co. so delavci večina za poslani 12 ur na dan in zaslužijo delavce \$3.00. — Na društvene mpolju še jako dobro napredujemo; samo v Braddocku imamo tri podporna društva, ki spadajo k raznim Jednotam. — Obenem opozarjam člane društva sv. Barbare, da se prihodnje seje v polnem številu udeležijo, ker imamo rešiti več važnih točk. — Naznanjam tudi, da smo sprejeli dne 19. junija vsem rojakom dobro znanega rojaka Jakobu Danca na zadnji poti

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VERHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNICI:

MIKE ZUNICH, 421 — 7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kan.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

JOHN KRŽIŠNIK, Route 2, Burley, Idaho.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JK SEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, šte. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreca Jezusa, šte. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovencev, šte. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo osiral.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA

J. S. K. JEDNOTE.

PREMEMBE ČLANOV IN ČLANIC PRI SPODAJ NAVEDENIH DRUŠTVIH.

Sv. Alojzija, šte. 57, Export, Pa.

Zopet sprejet: Lauš Nikolaj 92, 18319, 500, 23.

Sv. Jezus Prijatelj Malenih, šte. 68, Monessen, Pa.

Zopet sprejeti: Car Tomo 81, 14018, 1000, 30; Pavlič Tomo, 88, 16372, 1000, 25.

Pristopil: Kazimir Smok 95, 18529, 1000, 21.

Zvon, šte. 70, Chicago, Ill.

Suspendiran: Louis Steblaj 81, 12801, 500, 29.

Sv. Janeza Krstnika, šte. 75, Cannonsburg, Pa.

Suspendiran: Adolf Tomšič 90, 15054, 500, 22.

Sv. Jožefa, šte. 76, Oregon City, Oregon.

Zopet sprejet: Frank Muren 94, 15163, 500, 18.

Sv. Rešnjage Telesa, šte. 77, Crabb Tree, Pa.

Pristopili: Louis Fink 95, 18537, 500, 21; Frank Pernisek 84, 18538, 500, 27.

Zopet sprejet: Josip Globokar 81, 7794, 1000, 26.

Suspendirani: Ljubo Mrgolovich 88, 17830, 1000, 26; Vinko Grdenich 95, 18256, 1000, 20.

Sv. Jerneja, šte. 81, Aurora, Ill.

Pristopili: Josip Ferenček 81, 18544, 500, 35; Vincenc Sustersich 88, 18545, 500, 28.

Sv. Janeza Krstnika, šte. 82, Sheboygan, Wis.

Prestopili k društvu sv. P. in P. št. 66, v Joliet, Ill.: Josip Meznarsich 75, 6654, 1000, 32; Katarina Meznarsich 76, 14836, 1000, 35.

Sv. Andreja, šte. 84, Trinidad, Colo.

Pristopili: John Turkovich 87, 18546, 1000, 29.

Suspendirani: Malovec Anton 95, 17536, 1000, 18; Tomhaizer Rudolf 70, 16810, 1000, 43.

Prestopil k društvu sv. Jožefa št. 21, Denver, Colo.: Frank Marsel, 66, 11676, 1000, 43.

Sv. Jožefa, šte. 85, Aurora, Minn.

Pristopil: Frank Jeratovic, 88, 18548, 1000, 28.

Sv. Mihaela, šte. 88, Roundup, Mont.

Zopet sprejet: Bajde Josip 81, 7687, 1000, 27.

Sv. Jožefa, šte. 89, Govanda, N. Y.

Prestopil k društvu sv. Antona št. 108, Youngstown, Ohio: Jakob Gnezda, 88, 18030, 500, 27; Ivana Gnezda 98, 18351, 500, 17.

Pristopili: Korbar Joseph 96, 18539, 1000, 20; Korbar John 94, 18540, 1000, 22.

Zopet sprejet: Pust John 74, 15552, 500, 36.

Sv. Vitezi Mihaela, šte. 92, Rockdale, Ill.

Suspendiran: Tomaž Kuhel 82, 14938, 1000, 30.

Sv. Roka, šte. 94, Waukegan, Ill.

Suspendiran: Birtič Anton 94, 16679, 1000, 19.

Sv. Franciška, šte. 99, Moon Run, Pa.

Zopet sprejeti: Goršin John, 82, 6386, 500, 25; Goršin Mary, 85, 9106, 500, 22.

Suspendirani: Ambrozich Jacob 83, 13620, 1000, 22; Lustrik John 77, 13239, 1000, 33; Debevc Frank 68, 2001, 1000, 36; Debevc Jera 79, 9090, 500, 27.

Prestopili k društvu sv. Janeza Krstnika št. 37, Cleveland, O.: Paul Korencan 71, 2026, 1000, 31; Uršula Korencan 70, 9114, 500, 36.

Sv. Matere Božje Karm., šte. 100, Monongah, W. Va.

Suspendiran: Anton Maljevac 93, 17650, 1000, 21.

Sv. Feliksa, šte. 101, Walsenburg, Colo.

Zopet sprejeti: John Kostelec 87, 17959, 1000, 28; Urša Kostelec 88, 17831, 1000, 31.

Sv. Marije Vnebovzetje, šte. 103, Collinwood, O.

Suspendirane: Martinjak Franca 89, 18231, 500, 26; Vinšek Marija 79, 14186, 1000, 31; Hafner Hermina 88, 15822, 500, 24; Zaplata Zofija 85, 15123, 500, 27.

Sv. Martina, šte. 105, Butte, Mont.

Zopet sprejeti: Perjon Stefan 80, 860, 1000, 22; Perjon Katarina 84, 8313, 500, 22.

Suspendirani: Fonik Karl 86, 17651, 1000, 28; Jefnick Nick 82, 14671, 500, 29.

Sv. Janeza Krstnika, šte. 106, Davis, W. Va.

Zopet sprejet: Frank Svigel 94, 18276, 1000, 21.

Prestopil k društvu sv. Janeza Krstnika, št. 37, Cleveland, O.: Joseph Snel 91, 15860, 1000, 21.

Prestopil k društvu sv. Janeza Krstnika št. 71, Collinwood, O.: Anton Zigman 90, 17794, 1000, 24.

Duluthski Slovan, šte. 107, Duluth, Minn.

Zopet sprejet: J. C. Smoley 73, 18999, 500, 42.

Sv. Antona, šte. 108, Youngston, O.

Zopet sprejeti: Ignac Logar 84, 7475, 1000, 23; Miha Jerina 83, 13771, 500, 27; Anton Pišler 89, 10407, 500, 19.

Sv. Marije Trnatske, šte. 109, Keewatin, Minn.

Suspendirani: Frank Pribanich 72, 15020, 1000, 40; Tony Sirola 88, 18311, 1000, 27.

Sv. Franciška, šte. 110, McKinley, Minn.

Zopet sprejeti: Frank Bartovich 80, 16629, 1000, 32; Mary Bartovich 85, 16792, 1000, 27.

Sv. Jurja, šte. 111, Leadville, Colo.

Prestopili k društvu sv. Barbare št. 47, Aspen, Colo.: Martin Oblak 89, 17951, 1000, 26; Matevž Oblak 76, 3224, 1000, 29; Johana Oblak 85, 9682, 500, 22.

Slovenec, šte. 114, Ely, Minn.

Zopet sprejeti: Mršnik Anton 85, 17263, 500, 28; Petric John 87, 17486, 500, 26; Žitnik John 87, 17480, 500, 27.

Suspendirani: Dejak Matija 98, 18065, 1000, 17; Kapsh Matija 98, 17777, 1000, 16; Vujičić John 88, 17490, 1000, 26.

Sv. Štefana, šte. 117, Sartell, Minn.

Suspendirani: Frank Zakrajšek 93, 17998, 1000, 22.

Sv. Jurja, šte. 118, Cokedale, Colo.

Suspendiran: Anton Ružič 74, 17956, 1000, 42.

GEO. L. BROZICH, tajnik.

OPOMBA: Poleg članovega imena navedene številke značijo: Prva leto rojstva, druga certifikatno številko, tretja zavarovalno svoto, četrta razred.

Kako je zdaj v Nemčiji.

Ko se je S. S. McClure, ameriški časnikar, vrnil iz Evrope, je napisal o razmerah v Nemčiji, kakršne je videl dne 26. aprila, sledeče stavke:

"Hrane sicer ni bilo na izbiro, vendar dovolj; edino, kar je Nemce skrbelo je bila letina, katere ne more nihče prerokovati. Zaloga mleka so za 40 odstotkov manjše kot so bile v normalnih časih. — Krav-mlekarije imajo sicer samo za 5 odstotkov manj kot prej, toda zdaj ne morejo dati kravam take hrane, kajti do pred vojno so dobivali iz drugih dežel umetna hranila, ki so imela v sebi mnogo mlečnih snovi, in vsled tega so bile krave tudi bolj molzne. Nemško ljudstvo je zdaj veliko bolj zdravo kot je bilo pred vojno; opaziti je tudi, da otroci veliko manj mro kot so".

Tako je opisal razmere v Nemčiji omenjeni časnikar; namreč razmere kakršne so obstajale v mesecu aprilu. Dne 25. junija je nemški hranilni minister Batoeki rekel, da se ni govora o kaki preteči lakoti in da so preiskave dognale, da se nahaja nemško ljudstvo v zelo dobrem zdravstvenem stanju. Zadnje poročilo, tikajoče se splošne situacije v Nemčiji, je bilo objavljeno v londonskem "Timesu", dne 22. junija.

V naslednjem navajamo par odstavkov iz dotičnega poročila, ki je gotovo zanesljivo: "Zanimiv opis sedanjih razmer v Nemčiji in sedanjem nemškem mnenju je nam podal nekdo, ki je ravnokar prišel iz sovražne dežele, v kateri je bival tekom cele sedanjne vojne. On pravi, da je med nemškim narodom ravnokar navdušenje kot je bilo leta 1914, ko so bili nemški fantje in možje pozvani k orožju. Semintja se sliši kako mrmraje in izražanje nezadovoljnosti, toda v ljudstvu je še ravnostni ponos in globoka vera, da bo končna zmaga nemška. V Nemčiji je bilo več nezadovoljnosti glede hrane v mesecu februarja kot je pa danes. V omenjenem mesecu je bilo največ tožnja in resnica je, da je prišlo do par nemirov. Toda večina poročil o velikih nemirih niso resnična, kot pravi dotičnik. Ta poročila so pa nastala takole: Gotove dni se ni dobilo v Nemčiji nekaterih stvari, kot na primer sladkorja, mesa ali moka, toda potem so jih zopet dobili. Ko se je to mesto razneslo vesti, da je blago zopet prišlo, so ljudje čisto v nemirih, ker so se zavedli, da so se jim stvari, ki so jih prej dobili, vrnilo."

Ta poročila so pa nastala takole: Gotove dni se ni dobilo v Nemčiji nekaterih stvari, kot na primer sladkorja, mesa ali moka, toda potem so jih zopet dobili. Ko se je to mesto razneslo vesti, da je blago zopet prišlo, so ljudje čisto v nemirih, ker so se zavedli, da so se jim stvari, ki so jih prej dobili, vrnilo."

Ta poročila so pa nastala takole: Gotove dni se ni dobilo v Nemčiji nekaterih stvari, kot na primer sladkorja, mesa ali moka, toda potem so jih zopet dobili. Ko se je to mesto razneslo vesti, da je blago zopet prišlo, so ljudje čisto v nemirih, ker so se zavedli, da so se jim stvari, ki so jih prej dobili, vrnilo."

Ta poročila so pa nastala takole: Gotove dni se ni dobilo v Nemčiji nekaterih stvari, kot na primer sladkorja, mesa ali moka, toda potem so jih zopet dobili. Ko se je to mesto razneslo vesti, da je blago zopet prišlo, so ljudje čisto v nemirih, ker so se zavedli, da so se jim stvari, ki so jih prej dobili, vrnilo."

Ta poročila so pa nastala takole: Gotove dni se ni dobilo v Nemčiji nekaterih stvari, kot na primer sladkorja, mesa ali moka, toda potem so jih zopet dobili. Ko se je to mesto razneslo vesti, da je blago zopet prišlo, so ljudje čisto v nemirih, ker so se zavedli, da so se jim stvari, ki so jih prej dobili, vrnilo."

Ta poročila so pa nastala takole: Gotove dni se ni dobilo v Nemčiji nekaterih stvari, kot na primer sladkorja, mesa ali moka, toda potem so jih zopet dobili. Ko se je to mesto razneslo vesti, da je blago zopet prišlo, so ljudje čisto v nemirih, ker so se zavedli, da so se jim stvari, ki so jih prej dobili, vrnilo."

Ta poročila so pa nastala takole: Gotove dni se ni dobilo v Nemčiji nekaterih stvari, kot na primer sladkorja, mesa ali moka, toda potem so jih zopet dobili. Ko se je to mesto razneslo vesti, da je blago zopet prišlo, so ljudje čisto v nemirih, ker so se zavedli, da so se jim stvari, ki so jih prej dobili, vrnilo."

Ta poročila so pa nastala takole: Gotove dni se ni dobilo v Nemčiji nekaterih stvari, kot na primer sladkorja, mesa ali moka, toda potem so jih zopet dobili. Ko se je to mesto razneslo vesti, da je blago zopet prišlo, so ljudje čisto v nemirih, ker so se zavedli, da so se jim stvari, ki so jih prej dobili, vrnilo."

Ta poročila so pa nastala takole: Gotove dni se ni dobilo v Nemčiji nekaterih stvari, kot na primer sladkorja, mesa ali moka, toda potem so jih zopet dobili. Ko se je to mesto razneslo vesti, da je blago zopet prišlo, so ljudje čisto v nemirih, ker so se zavedli, da so se jim stvari, ki so jih prej dobili, vrnilo."

dilo brez vpitja in prerivanja, vsled česar je morala tudi policija posredovati, toda to vendar nima nikakega demonstracijskega značaja, temveč je le samoobsebi razumen pojav.

Ljudsko mnenje je, da potop "Lusitanije" ni za odobrati, temveč za grajati, toda vsi so pa enoglasno zoper vlado, ker noče več nadaljevati vojevanja s pomorskimi čolni.

Mnenje je, da je Nemčija popolnoma opravičena poslužiti se pomorskih čolnov, kajti Anglija ima toliko vsakovrstnih postavnih in nepostavnih sredstev, s katerimi kljubuje Nemčiji, toraj bi se tudi Nemčija smela.

Angleško blokado smatrajo v Nemčiji za brutalno in za neevilizirano.

V očeh nemškega naroda so moštva na nemških podmorskih čolnih največji junaki, katere postavljajo nemški mladini za vzgled.

Sovražstvo proti Angliji je ravnotako kot je bilo od pričetka. Smrt Lorda Kitchenerja je napravila v vseh nemških krogih veliko veselje in zadovoljstvo, kajti malone vsak Nemeč je prepričan, da je "Hampshire" potopil nemški podmorski čoln.

Zadaj je nemško ljudstvo še vedno tako vdano nemški vladi in armadi kot je bilo vedno".

ELIJA KRMPOTIČ PRIČA.

H. H. von Schlicku, tovarnarju Bolgarskega Krvnega Čaja, kateri je s stotisoči bolnikov v stalni zvezi, in dobiva dannadan cele kupe zahvalnih pisem od onih, katerim je Bolgarski Krvni Čaj povrnil zdravje, je pisal naš rojak Elija Krmpotič, P. O. Box 133, Ronald, Wash. sledeče:

"Pošljite mi še tri škatlje Bolgarskega Krvnega Čaja, ker sem se prepričal, da to zdravilo izvanredno dobro deluje na človeški sestav in ga vsakemu toplo priporočam. Lahko rečem, da je vsakemu pripomogel, komur sem ga dal."

Eno veliko škatljo Bolgarskega Krvnega Čaja, ki traja pet mesecev, pošlje za 1 dolar katorkoli:

Marvel Products Co. 9 Marvel Bldg. PITTSBURGH, PA.

Opomba: Ako želite pošiljatev navedenih, pošljite 10 centov več.

Mag. Krmpotič je bil "Glas Naroda" najbrž prvi slovenski zdravnik, ki je v Evropi prvi uporabil Bolgarski Krvni Čaj.

Zemlja, kmetje in dom

v priznani prvi poljedelski državi Amerike v državi Missouri.

Imam še nekaj kosov POCENI, in sedaj je moja zadnja ponudba, da morete dobiti te zdolej navedene kose zemlje za posebno nizko ceno.

Rojak, vabim te, da prideš zdaj pogledat, in ako si videl že kdaj na svetu lepše trtje, ki je bolj zdravo in polno, potem je tvoj, kateri kos si sam izbereš od spodaj navedenih, in sicer BREZ VSAKEGA CENTA PLAČE.

Našel boš tukaj polje, ki ga ni nikjer na svetu lepšega; vrtove, zelenjavo in rože, da se postavimo v vrsto katerikoli države v Ameriki. Našel boš vsakovrstno sadje, ki je sploh, kot znano, preobloženo s sadjem.

Našel boš v bujni rasti vse vrste trave in detelje ter tudi vsakovrstno sočivje, kar si ga sploh kdaj jedel. Videl boš, da je krompir zrel koncem maja ali pa koncem oktobra, kadar ga pač hočeš saditi. Fižol je sajen dvakrat v letu, ako se pa hočeš pečati z vrtnarstvom, potem lahko tu pridelas 2,500 galonov jagod na akro ali 6,000 galonov kosmulje (goosberry).

Našel boš tudi polne pajne najfinejšega medu in deželo polno kokoši in jaje. Videl boš, da imajo Slovenci, mali kmetje, od 10 do 20 glav goveje živine.

ČE TE TO ZANIMA IN NE DOBIŠ TEGA V DEŽELI - POTEM JE KATERIKOLI ZDOLEJ OGLAŠENI KOS - TVOJ ZASTONJ.

Našel boš deželo prepreženo z železnicami ter žole, eno do dve milj narazen. Ako te zanima cerkev, našel jo boš katoliško prav v bližini. Našel boš vse, potem se nameni pečati s katerikoli vrsto kmetijstvom. Trgi so tukaj tako dobri kot kjerkoli drugje.

Videl boš, da ni zemlje v Ameriki, kjer se toliko različnih rastlin z vspehom prideluje, kakor v tukajšnjih krajih.

Pronašel boš, da vedo oni ljudje, ki te dežele nikdar videli niso, povedati o suši in bolezni, prebivalci teh krajev pa ne vedo ne o enem ne o drugem. Našel boš tu rojake zdrave, kot kjerkoli na svetu. Prepričal se baš, da imamo izvrstno pitno vodo.

Našel boš solidno slovensko naselbino, ki se razvija brez vsakega hrupa in vrišča, kot nikjer drugje v Ameriki. Našel boš, da vsak Slovenec, ki je že nekaj let tukaj, lahko pripravi obed iz svojih pridelkov, da boljšega ne dobiš nikjer.

PRIDI ZDAJ IN POGLEJ KAJ PRIDELUJEMO.

FRANK GRAM, NAYLOR, MO.

POSEBNE PONUDBE SO:

40 akrov ravnine, izsekan gozd, en akro izčiščen, akro \$25.00.

80 akrov ravnine, mala hiša, gozd izsekan, akro \$25.

120 akrov ravnine, mala hišica, 1 akro čist, akro po \$23.00.

200 akrov ravnine, gozd izsekan, akro po \$24.00.

160 akrov ravnine, 70 akrov na kupih posekano, 5 akrov čistih in 40 obsekano in posušeno, akro po \$32.00.

Vso to zemljo čisto in ograjeno vzamem sam v najem ter plačam po \$5.00 od akra.

Imam valovite kmetije, deloma čist svet s hišami od \$10.00 do \$30.00 akro.

Vsak kos prodam na mesečne ali letne obroke. Dam deset let časa za izplačati z 5 ali 6% obresti z garancijo, da se svet čisti.

JAZ VSE TE KOSE ČISTIM VSAKEMU IN PRIPRAVIM ZA ORATI ZA \$7.00 DO \$10.00 PO AKRU.

Vse navedene ponudbe so poleg Slovencev, šel in železnice. Vsak kupec, ki želi saditi, dobi 100 dreves različnega sadja in 500 trt zastonj. Vsak izvežban čebelar dobi 10 panjev čebel pod obvezo da da meni junija pelovico medu kot popolno plačo.

FRANK GRAM, Naylor, Mo.

Mina.

Roman. — Spisal A. F. Rušič.

(Nadaljevanje).

XX.

Carlutti je imel veliko premoženje, dasi je bil rodom beneški Slovenec. V raznih mestih si je zidal mogoče palače, v katerih je stanovala najvišja vojaška in civilna gospoda. Stanarina sama mu je prinašala lepe dohodeke, vendar jo je še neprestano zviševal. Ljudje, katerim je zidal hiše, so mu ostajali dolžni, vsled česar se imel svoje terjatve vknjižene, kar mu je zopet donosilo lepe dohodeke. Mnogo delavcev je imel uslužbenih, med njimi tudi nekaj tehnikov, katere vse pa je slabo plačeval. Delavec, v pretežni večini Italijan, so hranili svoj zaslužek pri njem in od tega denarja je dobival obresti od denarnih zavodov, katere so ostale njemu. Imel je tudi nekaj gostin, ki jih je pridobil na ta način popolnoma zaastonj, da je zemljišča drago razprodal zemljiščnim kmetom, tako, da so mu ostali gozdovi in grasišče kot čisti dohodek. Za svoje stavbe je imel torej les v lastnih gozdovih na razpologo in je napravil v njih dve žagi, ki so rezale neprestano ogromna debla noč in dan. Poleg vsega je bil ud nekaterih akcijskih, pri katerih se mu je vloženi denar obrestoval dokaj visoko.

Njegov oče je začetkoma hodil po svetu kot navadni stavbi in zidarSKI delavec, dokler si ni priiskopal toliko, da je stopil na lastne noge in poizkušal produkcijo produkcije spraviti podse. To se mu ni posrečilo, ker je bilo njegovo prvoizvedba skromna. Imel je navadno tri do pet delavcev v svoji službi in je prevzemal zidavo majhnih hiš na deželi, ko je naposled vsled nadčloveškega truda umrl, je zapustil svojemu sinu Giovanni — ki se je pozneje sam prekrstil v Jeana — čisto majhno premoženje. To premoženje je obstajalo iz priproste hiše v laški Furlaniji in nekoliko zemlje.

Po očetovi smrti je sin o posestve prodal in se podal na delo k neki balkanski železnici. Tam je vstopil kot akordant, dokler se mu ni posrečilo povspeti se do subpodjetnika. Ustvaril si je lastno "kompanijo". Ti ljudje niso bili le v njegovi službi, temveč preskrbovali jih je tudi s hrano, obleko in pijačo. Pred dobrimi 15 leti se je vrnil kot bogat mož.

O postanku njegovega bogastva so se med ljudmi širile čudne govorice. Naposled je prišlo malo svetlobe v to temno zadevo. Delavec, ki so se pozneje selili z juga na sever, kjer so iskali zaslužka in kruha, so pripovedovali, da je Carlutti hranil svojim delavcem prihranke več let in ko je bila železnica gotova ter je prišel čas izplačevati te prihranke, je čez noč izgubil. Delavec so ga zasledovali zama, zakaj Carlutti je bil že za mejo. Oblasti, do katerih so se delavec obrnili, se niso brigale za zadevo in so nekatere sitneče kot nemirneže in hujskače celo zaprle. Nek tuj delavec je po letih vse to pripovedoval na delavskem shodu; Carlutti ga je tožil in oblast je delavca kot tujca naposled zaprla in izgnala.

Ko sta se Carlutti in Mina vrata iz restavracije, kjer sta zaužila obed, je rekla Mina: "Pojdiva na ono stran reke in v dreved. Ob vodi je tako lepo!" On je molčal in mehanično se je premikal ob njeni strani. Ker je bil zelo sit in je le težko dihal, je bil povsem brezmišeln in ni ničesar razumel o ženskih modrtih toaletah, ki so se šopirile v izložbah in o katerih je Mina celo pot šebljala.

Ko sta pasirala široko ulico, v kateri je stanovala pozimi ločna Carluttijeva žena, se je on nehote ozrl na okna prvega nadstropja. Pri tem se mu je zazdelo, da se je nekdo hitro obrnil proč in zdelo se mu je, da so se v solnčnem blešku zasvetili naočniki. Korakal je povsem mirno dalje in ko je bila Mina že skoraj doma, mu je nenadkrat prešinila hudobna misel glavo.

"Kdo je bil to?" se je vprašal in se spomnil, da je bilo tisto okno drugo skonecna hiše. Postalo mu je neznočno vroče in hotel je nazaj, toda poleg sebe je videl Mino. Sel je torej z njo dalje.

"Torej... tako! Prav dobro! En dokaz več... in ta dokaz moram imeti danes zasiguran", je murmul sam zase.

Mina ga ni razumela in ker je bila vajena, da on včasih poglasno govori sam s seboj, je molčala.

"du." "To je njena zadeva", odgovori on. A ona de nato: "Pravijo, da je Bog blagoslovil." "To je božja zadeva", odvrne kratko on. Žena se je ujezila in je udarila z nogo ob tla. "Jaz pa takih stvari ne trpim!" Mož jo je postripi pogledal in rekel: "To je pa čisto tvoja zadeva!" Žena se razsrdi še bolj in zakriči: "Toda ljudje pravijo, da si ti oče!" "To je pa moja zadeva", reče mirno on.

Obe sta se smejala. "A kje je Karin?" je vprašala Mina končno. "O, tega že dalj časa ni doma! Sel je v Primorje v službenih zadevah.

"Torej pojdiva na izprehod!" Mrak je padel v sobo in zunaj po mestu so se že prižigale svetilke. Dami sta šli po glavnih ulicah, držeče se za roko.

"Jaz grem k večerji!" je dejala Pučanova. "Kam?" "V kavarno na belo kavo. Kadar ni moža doma, zelo stradam. Ne da se mi, da bi sama trošila njegov denar."

"Taka škopuška si postala? Kdo bi si mislil. Torej pojdi, eno uro imam še časa", je rekla norčavo Mina in se spomnila, da bi ona, neporočena žena, bila pač ne rodna, če bi se v tem oziru strinjala s Pučanovo.

Ko sta stopili v kavarno, je bila skoraj prazna. Nekaj ljudi se je dolgočasilo s časopisi in nekaj jih je skakalo okrog biljarda.

XXI.

Ko sta dami sedli in odpravili natakarija s tem, da je Pučanova naročila belo kavo in Mina čokolado, sta zagledali pri sosednjem oknu gospoda, ki je imel glavo pogreznjeno v velik časopis. Njegova pleša in njegove goste brke so Mino spominjali na znano osebnost. Neznane je kmalu odložil časopis in se radovedno oziral po kavarni in Mina je strahoma opazila, da je to vladni svetnik Orel. Tudi on je Mino takoj opazil in se ji spodobno priklonil. Mina je v zadregi povsela oči.

"Čemu si zardela?" jo je vprašala Pučanova, pomakajoča pecivo v kavo. Jedla je z vidnim užikom na ta nači, da si je polagala cele kosčke na usta, jih izjemala in nato močno grizla.

"Ah — nič!" je odvrnila Mina v zadregi in pričela z žličico mešati čokolado.

"Torej — vse v redu?" je pripomnila zopet Pučanova, hotela se saliti z njo, videča, da Mina skrivnostno pogleduje čez njena rame na gospoda, ki jo je pozdravil. Ko je Mina molčala, je nadaljevala z vprašujočimi, široko odprtimi očmi:

"Zdi se mi, da imaš, odkar se nisve videli, novo metodo!" Mina je pogledala ostro Pučanovo in ko je ujela njen pogled, vprašala:

"Kako misliš?" "No!" "Čudno so tvoje besede!" reče nevoljno Mina, naslonivše se na stol. Mimogrede je opazovala biljardiste, ki so se na široko razkorčevali, opirali na palice in nerodno naslanjajoč se na biljard, tiho igrali.

"Nič čudnih besedi nimam, draga Mina!" je nadaljevala Pučanova, s slastjo pijačo zadnje ostanke kave. "Če imaš kravice, pomolži jo pred mojimi očmi, zakaj zelo sem radovedna."

Mina ni vedela, ali naj se jezi, ali smeje. Ker pa na Pučanovo ni mogla biti huda, se je smejala. Pravila je šepetaje o Orln. Ta Orel, vladni svetnik, je imel celo kopico otrok. Starejši sin je bil že nameščen v ministrstvu. Svojo ženo je sovražil, ker je bila grda in starejša od njega. Vzel jo je v zakon zaradi dote. Zato je rad pohajal za drugimi ženskami in je bil vsled svoje pohotnosti znan po celim mestu. Mina se je seznanila z njim, ko je nekoč obiskala Carluttija v skrivni zadevi. On, Carlutti, ji je pozneje zaupal, da je prišel k njemu kot zastopnik njegove ločene žene in je slutil, da je on njen največji ljubimec, ki jo začasno zalaga tudi z denarjem. Mino je, odkar jo je poznal, vsiljivo pozdravil na cesti, kar ji je bilo pa nasledno.

"Torej nekaka ribica?" je šalljivo pripomnila Pučanova in pogledala v ogledalo, kjer se je videl Orlov obraz. Najbrže se ji je zdel zanimiv, zato je svetovala Mino:

"Spravi ga sem!" "Nočem!" "Meni na ljubo! Zanima me možakar!" "Orel je sam vstal in stopil k bližnji mizi, kakor bi iskal kak bližnji časopis. Medtem je nepr-

stano škilil v Mino. Mina ga ni hotela videti in je nalašč gledala v ilustrirani časopis. Kljub temu je prišel Orel k mizi in hotel vzeti nek časopis, ki je ležal poleg Pučanove. Prosil je za dovoljenje, Pučanova se mu je zapeljivo nasmešnila in Mina se je rdeča kot rak ozrla po njem.

"Milostiva", je šepetal zmedeno Orel, "pridno prebirate, kakor vidim. Zanima vas ta grozna nesreča?"

Mina je imela pred seboj sliko, ki je kazala neko vremensko katastrofo. "Da, zanima me!" je odvrnila v vljudnim nasmehom Mina glasno.

Pri sosednji mizi čitajoč mlad človek se je ježno ozrl na družbo. Mina je opazila, kakšno se je bled človek sklonil preko biljarda ter nekaj pripovedoval svojemu soigralcu, kačoz z očmi na ženski.

"Tudi vi pridno čitate, gospod!" se je vmešala Pučanova. "Orel je pustil časopise, se kar sam predstavil Pučanovi, katere došleji ni poznal, ter prosil za dovoljenje, če sme prisesti.

"Kje pa se nahaja gospod Carlutti?" je najprej vprašal Mino. "Doma je. Tožil je, da ima hud glavobol", je lagala neustrašeno Mina.

Pučanova se je naslonila nazaj, gledala od zgoraj dol na Orla in mežikala Mini z očmi.

Pričela je z Orlov pogovor. Na njegova vprašanja je odgovarjala jezgrovito, trudeča se, da imponira staremu.

Mina pa se je zopet zaglobila v časopis, prezirajoča vsiljiveca, dasi jo je, ker faktično ni čitala, situacija silno pekla.

Orel vsega tega ni hotel opaziti in je govoril s Pučanovo o nekem mestnem dogodku. Po mestu se je tajinstveno razširjala govorica, da je nek ugleden meščan hotel zastrupiti svojo ženo, s katero je živel v večnem prepiru. Ker se vest ni dala kontrolirati, so ljudje, razpolagajoči s prostim časom, neverjetno kombinirali. Pučanove stvar ni zanimala in zato je Orla opazovala sedaj pazno skozi polzaprte trepalnice, sedaj zopet naravnost v oči, in kadar je ujela njegov pogled, ga ni kmalu izpustila. On je bil kmalu ves zmeden in se je pod mislo kakor slučajno dotikal njenih nog, kar vse je Pučanovo zelo zabavalo.

Mina je opazila to igro in bila je huda na Pučanovo. Toda, ker je poznala Pučanovo kot žensko, ki se rada norčuje, je privoščila staremu malo blamažo, v katero je silil sam. Hotela ju je pustiti sama in zato se je poslovila.

Pri odhodu ji je Pučanova šepnila na uho: "Ali ga bom potegnila! Krasna zabava!"

Gospod svetnik se je odhajajoči Mini globoko priklonil in ponujne roke ni stisnil, temveč jo celo poljubil. Mina je močno zardela, toda rekla ni ničesar.

Orel je bil prepričan o svoji veliki hinavščini in o komedijantstvu, toda storil je to lahko, čeprav je smatral Mino za vlačugo in nesramno žensko.

Pri vratih se je Mini pridružil mlad človek, še povsem gol in vitke, otroške postave.

"Kako srečen sem, gospodična Mina, da vas zopet vidim!" je vskliknil in jo lovil z desnico. "Ali še ne bo konec? Za Boga, koliko je te ostudne golazni!" si je mislila nehote, ne da bi se ozrla v svojega novega spremljevalca. Stoprav na ulici ga je pogledala in ostrmela začudena.

"Maliček! Kaj počneš ti tukaj?" Bil je Miroslav. Lepi spomini so se vzbudili v Minini duši. Obisipala ga je z vprašanji, da mali ni vedel, na kaj naj ji odgovori. "Čakajte vendar nekoliko!" je prosil stiskajoč se k nji in skušal napravljati dolge korake.

Oklepal se je za levice in jo radovedno gledal. Pripovedoval je, da je šel mimo kavarne in poznal je najprvo Pučanovo in potem šele njo. Čakal je nanjo dolgo in že je stopil v lokal, ko se je ona ravno dvignila.

knjigotržen v komptoarju in živim skupaj s teto." Miroslav je pripovedoval vse to naglo. Stavki so se mu trgali in misli so se mu medle. Mini je ugajala njegova odkritosrčnost in bila ga je vesela. Tudi sama se je čutila velikega otroka in zato je imela Miroslava za brate.

"Toda kje imate sina?" jo je vprašal nenadoma. Mino je to vprašanje presenetilo.

"Kaj te to briga, ljubi moj?" "Briga! Seveda me briga! Prosim vas lepo, ne imejte me za otroka!"

Prav dobro se je zabavala z Miroslavom. Nehote pa se je spomnila na sina in na Trebarja. Pozabila je že nanj in bila ravnodušna nad preteklostjo. On pa je govoril dalje:

"O, teta mi je zaupala vse. Jaz sovražim — Trebarja!" Postal je hipoma žalosten in stisnil roko v pest. Njegove oči so se zasvetile sočutja, a obraz mu je postal ognjen.

"Sedaj sem doma, hvala ti za spremstvo!" je izpredovorila končno Mina.

Srečal ju je policist in sumljivo ogledoval. Oba sta bila v zadregi ter naglo stopila v vežo. (Dalje prihodnjic).

INDJANSKA REZERVACIJA

v Colville, Wash., je odprta za naseljevanje. Vlečenje se vrši 27. julija. Okrog 400,000 akrov. Zemlja za sadjerejo, pojedelstvo, mlekorajo in živinorejo. Natančna mapa s popisom in pojasnilom a poštno vred stane \$1.00. Vojaki, mornarji (ali njih vdove) civilne ali španske vojne se lahko uknjižijo pri agentih. Na zahtevo vam pošljemo tozadevne listine, ako naznanite, kje ste služili.

Smith & McCrea, Eagle Bldg., Spokane, Wash. (12-6-17)

POZOR, BOJAKI!

Na dan praznika proglašanja neodvisnosti (4. julija) je bila blagoslovljena slovenska cerkev v New Yorku. Ob tej priliki sem večkrat fotografiral spreved, cerkev in občinstvo, ki se je vdeležilo slavnosti. Če kdo izmed rojakov želi imeti kako sliko v spomin, mu jih napravim, kolikor zahteva, po sledečih cenah:

6 razglednic dveh vrst za 25¢. Potem lahko napravim 4 različne slike v velikosti 10x12. Na eni sliki je videti notrajnost cerkve, na drugi ospredje cerkve z občinstvom, na tretji en del spreveda z jahači in na četrti članstvo newyorkskih društev z zastavami, in sicer ravno pred slovensko cerkvijo. Te slike so po 50¢ komad, tri skupaj pa samo \$1.20.

Kdor želi imeti kako sliko v spomin, naj pošlje potrebno svoto ter napiše natančen naslov in pove, katere slike želi imeti in jaz mu jih bom takoj poslal po pošti poštine prosto.

Pisma naslovite na: Alois Škrabar, 424 E. 9. St., New York, N. Y. (8-19-17)

IŠČE SE LIVARJE ŽELEZA.

Plača \$3.50 do \$4.50 na dan, Dobro stalno delo. Vprašajte pri: The MARSHALL FOUNDRY CO. Black Lick, Indiana Co., Pa. (1,3&7-7)

Kje je moj brat FRANK VOGELNIK? Doma je iz Begunj pri Leseah na Gorenjskem. Pred dvema meseca je bil v Clevelandu, Ohio, in sedaj je pa baje odpotoval v Milwaukee, Wis. Poročati mu imam nekaj važnega, zato želim izvedeti njegov naslov. — Joseph Vogelcnik, 5342 Homer Ave., Cleveland, O. (8-11-17)

HARMONIKE

bodiat kakršnekoli vrste izdelujem in popravilam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravke vsamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakor kdo zahteva bres nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL, 1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

Dr. Richterjev PAIN-EXPELLER. Pristni prihaja v zavoju, kot je naslikan tukaj. Odklonite vse zavoje, ki niso zapечатeni z Anchor varatveno znamenje. 25 in 50 centov v lekarnah ali na ravnost od F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington St. New York, N. Y.

PRVA HRVAŠKO-SLOVENSKA TOVARNA TAMBURIG V AMERIKI

priloga se vsom Sloveskim tamburškim šorom, kakor tudi posameznikom, ki ljubijo tambure. V tej tovarni se izdelujejo tambure po najnovnejših sistemih in najpopolnejših umetniških načelih. Okrašene so z biscri in vseh vrstnimi rožami. Velika zaloga vsakovrstnih godal in najboljnih gramofonov ter finih slovenskih plošč l. t. d. Veliki ilustrativni cenik s slikami posljem vsakemu zaastonj. Ivan Benčić 4654 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.

Rad bi izvedel, kje se nahaja JOSIP RETAR. Doma je iz litij-skega okraja na Kranjskem. Pred par leti je bival v Fayette, Pa., in sedaj pa ne vem, če je še tam ali ne. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — John Marn, 246 E. 7. St., New York, N. Y. (8-11-17)

Kje je moj brat TOMAŽ ČERNUTA, podomače Kripov iz Loga št. 10 na Primorskem. Kdor izmed rojakov ve za njegovo bivališče, ga prosim, da ga mi naznani, stroške mu drage volje povsem in tudi dam kako nagrado. Če pa sam čita te vrstice, naj mi piše. — Frank Černuta, 1. Box 5, Glencoe, Ohio. (7-10-17)

NAZNAVILLO IN PRIPOROČILO

Centenim rojakom naznavilamo, da smo odprli novo zlatarsko trgovino na 6120 St. Clair Ave., Cleveland, O. Naše podjetje je inkorporirano po stavah države Ohio, je pod posebnim nadzorstvom, ter je vsaka špekulacija ali goljufija nemogoča; sicer je naše prvo in edino slovensko zlatarsko podjetje inkorporirano v Združenih državah.

Dasi je trdka nova, vendar pa so ustanovitelji iste znani rojakom širom Amerike že mnogo let. Priporočamo se za nakup zlatnine, srebrnine, žepnih in stenskih ur, t. t. d. Pri nas bode vsaka ura, predno se jo da iz rok, natančno regulirana in preiskušena. Posebna 20letna praksa v popravu ur in zlatnine v starem kraju in Ameriki. Priznanja in pohvalo imamo ne samo od rojakov, temveč tudi od drugodercev. Ne bomo se bahali, temveč prinesite ali pošljite pokvarjeno uro, zlatnino ali grafoton, ter se pripravite.

Naša posebnost je novi govorilni stroji ali grafotoni, pri katerih ni potreba menjati igle, nadalje plošče v vseh jezikih. Posebno znižane cene za tekoči mesec, to pa zato, da se z rojaki čim več seznanimo.

Torej, ako potrebujete kaj v zlatarskem ali grafotonskem oddelku, pridite ali pa pišite, da se seznanimo in se pripravite. Naslov trgovine: THE WILLIAM SITTER Co. 6120 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. Wm. Sitter, predsednik, J. Prostor, tajnik, J. Popetnik, podpredsednik.

Dr. LORENZ, Specialisti moških bolezni.

Dr. LORENZ, Specialisti moških bolezni. Jaz sem edini hrvaško govoreči specialisti moških bolezni v Pittsburghu, Pa. DR. LORENZ. 641 Penn Av. II. nadst. na ulico. Uradne ure: dnevno od 9. do popoldne do 8. ure zvečer. V petkih od 9. dopolne do 2. popoldne. Nedeljo od 10. dop. do 2. popol.

Zdravje moč in krepost. MOZEM IN ŽENAM. Zdravniška knjižica Kažipot k zdravju. Ta knjižica pove enostavno, kako se nekatere bolezni, kakor je sifilis ali zastrupljenje krvi, moližni, kožne bolezni, stare rane, kapavica, živčna slabost, moška onemoglost, semenotok, mehurne in ledvične teškoče, nalezljive in druge moške ter ženske bolezni na spolno-urinarskih organih, vspesno zdravijo privatno doma in z majhnimi stroški. Pove tudi o našem vspesnem zdravljenju drugih bolezni, kakor so nerodnosti želodca in jeter, žolčnice, zapeka, zlata žila, revmatizem, katar, naduha in slične teškoče. ALI TRPITE. Na katerem izmed sledečih simptomov: bolečine v križu, bolečine v zgibih, glavobol, izguba apetita, kisloba v želodcu, povračanje hrane, bljuvanje, žolčno riganje, nečist jezik, smrdelna sapa, izguba spanja, slabe sanje, slabost in nagla razburjenost, nervoznost in razdraženost, onemoglost od jutrih, črni kolobarji pod očmi, sramečljivost in izogibanje družbe, nemarnost, bojazen in srčna tuga? — Ti simptomi so znamenja, da vaš telesni sistem ni v redu in da potrebujete zdravniških nasvetov in pomoči. Naša brezplačna knjižica vam pove dejstva glede teh simptomov in teškoč; pove vam tudi o našem zdravljenju, ki pomaga moškim do zdravja, moči in veselosti, da so zopet možje. Zaloga znanosti je in vsebuje nasvete in podatke, kateri bi moral znati vsak možki in vsaka ženska, posebno pa tisti, ki se namenjajo ženiti. Iz nje lahko spoznate vzroke svojega trpljenja in kako bi se vaše teškoče obvladale. Čitajte to knjižico, kažipot k zdravju, in okoristite se z njo. Pošljite ta kupon še danes. DR. J. RUSSELL PRICE CO., 5100 Madison & Clinton Sts., Chicago, Ill. Cenjeni doktorji: — Pošljite mi takoj vašo zdravniško knjižico popolnoma zaastonj in poštine prosto. Ime... Stev. in ulica ali Box No. Mesto... Država...

EVGEN SUB:

VEČNI ŽID.

(Priredil J. T.)

41

(Nadaljevanje).

Adriena je pogledala Džalmo. Mladi Indijec je po vsem životu trepetal. — V njem se je porodila stara strast.

Ko se je bil približal Morok panterju na par korakov in ko ga je hotel zgrabiti za vrat, je bila Adriena tako razburjena, da je izpustila iz rok velik sopek krvavordečih rož.

Sopek je padel ravno pred votlino, kjer sta se borila Morok in panter.

Tedaj je pa Džalma vtaknil bodalec, ki ga je imel za pasom, med zobe, zavilhtel se preko ograje in planil na oder.

Ko je panter opazil tujea človeka, je postal še bolj divji. — Malo je manjkalo, da se ni odtrgal z verige. — Postavil se je na zadnje noge in pričakoval Džalmo.

Prine je skočil k njemu in mu zabodel bodalo dvakrat do ročaja v srce.

Panter se je stresel in omahnil ravno na Džalmo. — Strašen smrtni boj je trajal komaj par sekund. — Samo par sekund se je premikala črna masa na beli in okrvavljeni Džalmovi obleki.

Džalma je vstal in stopil z eno ного na panterja. — Prijel je sopek in ga vrzel Adrieni ravno v naročje.

V njenih očeh so se zasvetile solze hvalečnosti, čutila je, kako jo zapuščajo moči.

Sedmo poglavje.
POPOTNIK.

Noč je. Zvezde blešče na nebu, preko pokrajine vije oster severni veter. — Na najvišjem vrhu višin, ki obdajo Pariz, stoji človek, katera terga senca sega globoko v dolino.

Nepremično stoji v brezkončno mesto, ki se razprostira pred njegovimi nogami.

— Ne, — pravi popotnik — ne bo. — Gospod ne bo dopustil. Dovolj je bilo dvakrat. — Petsto let je že prešlo, ko me je maščevalna roka Vsemogočnega pregnala iz sredine Azije sem. . . . Kot samotni popotnik puščam za seboj veliko več žalosti in obupa, veliko več razvalin kot so jih zapustile vojske. — Prišel sem v to mesto, da bom zmanjšal število prebivalstva.

Dvesto let je že, odkar me neizprosna roka žene po svetu. — Že tretji prihajam v to mesto, polno veselja in ponočnih zabav. — Niti eden ne slutí, da stojim jaz pred vratmi.

— Ah, v tem mestu žive moji bratje, ki so bolj revni in ubožni kot kjerkoli drugje. — Ali jim moram res prinesti smrt? — Ne, ne, Gospod se jih bo usmilil. — Sedem potomcev moje sestre, katera blodi kakor jaz od enega konca sveta do drugega, se je sestalo v tem mestu.

— Nevidna roka, ki me je privedla sem, žene blodečo žensko pred menoj.

— Naprej! Naprej!

— Usmiljenje! Usmiljenje! — Samo par dni! Samo par dni!

— Naprej! Naprej!

— Moji varovanci so na robu propada!

— Naprej! Naprej!

— O, povej mi, Gospod, ali bodo potomci moje sestre ušli strašni usodi, katera zasleduje že stoletja in stoletja moj rod? — Reši jih, Gospod, reši jih!

— Če jih boš rešil, bodo delali za splošen blagor vsega človeštva. — Morda me bodo ni rešili strašnega trpljenja. — Saj si vendar rekel: — Ljubite se med seboj! — Ravnajote se po tem gestu, Gospod, bodo dosegli zmago.

— Imej usmiljenje, gospod, usliši me! — Iztrgaj iz rok sovražnikov potomce moje sestre, iztrgaj jih vse, od navadnega rokodelca do kraljevega sina. — Daj mi moč združiti one, katere siloma razdružuje, daj mi moč ščititi one, katere napadajo!

— Gospod! Tvoja vsemogočna roka me je privedla sem. Privedla me je, pa sam ne vem zakaj.

— Saj je bilo že dovolj bridkosti, dovolj trpljenja. — Pred menoj in za menoj padajo stotisoči. — Ako bo šlo tako naprej, bo svet čisto iztrebljen. — Ali ne slišiš stokanja, ki sega do neba?

— Popotnik pada na kolena in dvigne roke. — Oblaki pokrijejo nebo in grozna nevihta nastane. . . .

— Gospod, to pomenja smrt. — Gospod, torej nisi uslišal moje molitve?

— Naprej! — Naprej!

— Gospod, ali naj res zanesem to strašno bolezen v mesto? — Ali naj res moji bratje prvi umro? — Milost, milost, Gospod!

— Naprej! — Naprej!

— Tla se mi umikajo pod nogami. . . . Ali sem res že došel do mestnih vrat?

— Gospod, še je čas. — Usmili se tega spečega mesta! — Ne pušči, da bi se prebudilo s krikom in obupom! — Gospod, sem že na pragu. . . . Torej je res Tvoja volja? — Pariz, najbednejši med bednimi. . . .

— Naprej! — Naprej!

Isti dan je izšlo časopisje v posebnih izdajah. Velike napise je bilo mogoče že iz daljave videti:

— V Parizu je kolera! — Prvi slučaj se je pojavil danes popoldne ob štirih v palači Saint Dizier. — Prva žrtev bolezni je abbe Rodin. — Dozdaj se še ni dognalo, če je umrl ali ne. — Zdravi ga dr. Baleinier.

DESET IDEL.
CHOLERA MORBUS.
Prvo poglavje.
MAŠKARADA.

Osem dni je že prešlo, odkar se je lotila Rodina kolera. — Po mestu se je širila z bliskovito naglico. — Rodina se je lotila, ko se je posvetoval z Aigrignyjem. — Kri mu je zastala v žilah, koža mu je pozelenela. Bolečina mu je zvila telo.

Vsi so pobegnili od njega.

Takoj, ko so se na njem pojavili prvi znaki bolezni, so odšli od njega: Aigrigny, princezinja Saint Dizier, zdravnik Baleinier in njegovi služabniki.

Ko je izvedel Gabriel, da je Rodin bolan, se je takoj odpravil k njemu. — Z veliko težavo mu je preskrbel voz in ga spravil domov. Tam je ležal in se zvijal v strašnih krčih. — Le semtertja je zastokal s svojim zamolklim glasom:

— Strahopeti. . . . kakor psa me puste umreti. . . . Njegov pogled se je ob takih prilikah srečal z Gabrielovim pogledom.

Gabriel je klečal poleg njegove postelje in mu prigovarjal: — Jaz sem pri vas. . . . jaz vas ne bom zapustil. — Morda se mi bo z božjo pomočjo posrečilo ozdraveti vas. — Ako vas Gospod vzame k sebi, bom molil za vašo dušo.

— Gabriel — je stokal Rodin — odpusti mi. . . . Odpusti mi, ker sem ti storil veliko slabega. . . . Ne zapusti me. . . . ne hodi od mene. . . . Nadaljevati ni mogel.

To je bila strašna doba. — Črn pajčolan je zagrnil Pariz, pa kljub temu ni solnce še nikdar tako jasno in svetlo sijalo kakor one dni.

V vseh obrazih je bil izraz groze in strahu. — Vse je drvelo po ulicah, vse je bežalo pred neznanim sovražnikom.

Skoraj pred vsako hišo so stali ljudje v sivih in črnih oblekah. Skoraj iz vsake hiše so prinesli po dve ali tri krste. — Ker je na pokopališčih zmanjkalo prostora, so metali mrtvece v reko Seine. . . . Grobokopi so imeli izvrstne zasluzke. — Če so imeli količkaj prostega časa, so se porazgubili po gostinlah ter so pili in peli.

Največ ljudi se je zbralo na trgu Notre Dame. — Na tem trgu je bila tudi javna bolnišnica. — Po zidovju sosednjih hiš so bili nabiti plakati sledeče vsebine:

— Smrt in maščevanje morilec narod!

— V mestni bolnišnici zastropijo vsakega bolnika. — Ali veste, kam spravljajo bolnike?

— Samo na Seine pogledjte ponoči, pa boste videli. — Z bolniki se hranijo ribe.

(Dalje orihotinjiti).

POZORI!

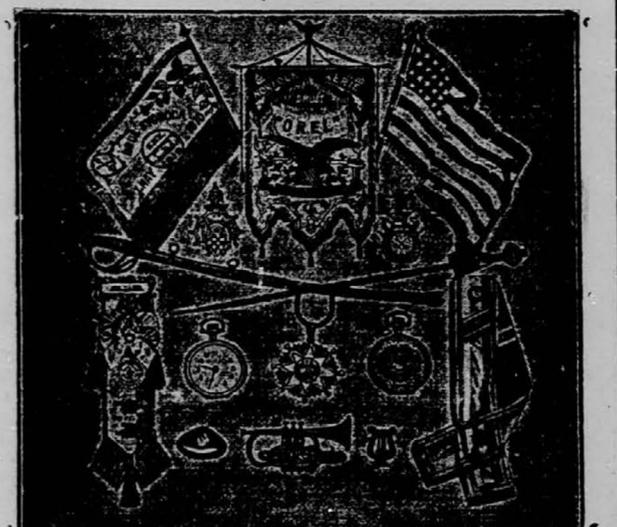
HIPNOTIZEM

Izredna je vsestranska kraljeva, katoliška in protestantska. Kdor jo bo naučil, jo bo s užitkom prebral in dobil vreden in marljivostni strah, o katerih določaj se štiti ni.

Kraljeva ima pretežno strah, opremljena je s dramatičnimi kretnimi slikami, v njej so nastanki na narodu in hipnotiziranje, v njej so nadalje poglobljeni poslovi, katere smatira naravna človeka in hipnotiziranje.

Blaže 68 centov, 74 kralje 1188. Oni, ki ni s to sodovščino, naj jo vrne in dobi bo denar nazaj.

Narodnja št.:
"SLOVENSKA KNJIGARNA",
P. O. Box 1011, New York, N. Y.

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandere, zastave, regatne, godbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, veržico, privesk-prstane itd., ne kupite prej nikjer, da tudi mene ne čez vprašate. Uprava! Vas stane le 2c. pa si bodele pritrhanili dolarje.

Časke, več vrst pošiljam brezplačno. Pišite ponj.

IVAN PAJK & CO., Conemaugh, Pa. Box 328

MODERNO UREJENA

TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRESTNE TISKOVINE

IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH,

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V DRUGE JEZIKE.

UNLJSKO ORGANIZIRANA

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA, OKBOŽNICE — PAMFLETE, GENIKI I. T. D.

VSA NAROČILA POŠILJTE NA:

SLOVENIC PUBLISHING CO.,

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kje je rojak DANKAC, doma iz Račice na Primorskem. Rojake prosim, da mi naznanijo njegov naslov, ali naj se mi sam oglasi, ker poročati mu imam nekaj važnega. — Joe Ladič, Box 32, Oakmont, Pa. (7-10-7)

Brezplačen nasvet in pouk priseljencem.

"THE BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION" za državo New York varuje priseljence ter jim pomaga, če so bili osepjarjeni, oropani ali če so s njimi slabo ravnali.

Brezplačna navodila in pouk v naturalizacijskih zadevah — kako postati državljani Združenih držav, kje se oglašiti za državljanke iste države.

Sorodniki naj bi čakali novodošlo priseljence na Ellis Island ali pri Barge Office.

Oglasite se ali pišite:
STATE DEPARTEMENT OF LABOR, BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION,
Newyorki urad:
230, 5th Ave., Room 1012.

Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od osme do devete ure zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odprto vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do leвете ure zvečer.

Denarne pošiljave za ujetnike v Rusiji in Italiji.

Lahko se pošlje denar sorodnikom, prijateljem in znancem, kateri se nahajajo v ujetništvu v Rusiji ali Italiji. Potrebno je, kadar se nava denar pošlje, da se priloži tudi ujetnikova dopisnica ali pismo in se nam tako omogoči pravilno sestaviti naslov.

Ako nameravate poslati denar ujetniku, pošljite ga takoj, ko sprejmete njegov naslov, ker ako bi odlašali, bi se lahko dogodilo, da bi ga ne našli več na istem mestu in mu ne mogli uročiti denarja.

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

POZOR ROJAKI!

Najuspešnejše mazilo na svetovni tla, kakor tudi za moške brke in brado. Od tega mazila zrastejo v šibki tdnih krasni gosti in dolgi lasje kakor tudi čokolni krasni brki in brado se ne bodo odpadali in osiveli. Revmatizem, kostbol ali trzanje v rokah, nogah in v križu, v osemih dneh popolnoma odpravi, rane, opekline, bole, ture, krasa in grdate, potne noge kurje očesa, osebine v par dneh popolnoma odstranijo. Kdor bi svoje sčrvala brez vsega, rabi vsi jasnim za \$5.00. Pišite takoj po cenik, ki ga takoj pošiljam zašob.

JACOB WAHČIČ,
6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

CENE NEKATERIH ZDRAVIL:

Najuspešnejša ALPENTINK-TURA na svetu za moške in ženske lase, steklenica \$2.00. Alpenpomada za moške brke in brado, lonček \$2.00. Za samo \$2.50 odstranite tako, da se nikdar več ne povrne: revmatizem, trganje, kostbol v rokah, nogah ali križu. Vsaka rana, opekline, bula, tur itd. se ozdravi najdalje v osemih dneh za samo \$2.00. Kurja očesa ali bradovce na nogah ali rokah odstranijo popolnoma za samo 75¢ v treh dneh.

Kneippovi prašek najuspešnejše deulje zoper potenje nog, popije pot in odstrani neprijeten duh; ena škatlja stane 75¢ in traja celo leto. Ako želite imeti vedno čisto in belo lice, naročite še danes Wahčičovo katranovo milo (Wahčič's Tar Soap); odstrani prische, solnigate pike in vse druge nečistosti na obrazu; tri kosi stanejo samo 75¢. — Pri naročilih priložite pismu papirnat dolar in kar je manj, pa v znakmah po 2¢.

Za obilo naročil se priporoča **JACOB WAHČIČ,**
6702 Bonna Ave., Cleveland, O. (7-10-7)

NAZNAVILÓ.

Rojakom v Lorain, Ohio in okolici naznavjamo, da jih bo obkral naš sastopnik **JOHN KUMER,** ki je pooblaščen pobirati nagradnino na list Glas Naroda. S spoštovanjem Upravnik Glas Naroda.

Pozor! Pozor!

V zalogi imamo iz starega kraja importirane **SRPE.**

Cena 60 centov s poštnino.

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Kos letos nimamo v zalogi, ker jih ni mogoče dobiti iz starega kraja. Srpi so nam ostali še od prejšnjih zalog.

\$

dobite "GLAS NARODA" akosi štiri mesece dnevno, izvzemli nedelj in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaja dnevno poročila s bojišča in rane slike. Sedaj ga sleherni dan raspošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vre osobje lista je organizirano in spada v strokovne unije.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR
(Notary Public)
v GREATER-NEW YORKU
ANTON BURGAR
82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vskovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika. Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi **Stensko mapo cele Evrope \$1.50.**

Veliko stensko mapo, na čeni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-skih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

Cena samo 25 centov.

Naročila in denar pošljite na:
Slovenic Publishing Company,
82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Kaj pravijo pisatelj, učenci in državniki o knjigi Berta pl. Suttner.

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užitkom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga se vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli.

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madame Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanjege časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehoti pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkotrajno: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovsk: To knjigo bi človek najraje poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo bral.

Stajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedaj sem v nekem gozdu pri Grieglach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem začel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bi jo tudi v Solah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbo, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najboljši očarjiva knjiga, kar sem jih kdaj bral —

C. Neumann Herzog: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisal ljudje, ki se borijo za svetovni mir.

Hans Land (na shodu, karega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom posudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostolje, ki bi šli šno križarsvet in učili vse narode.

Finančni minister Dunajski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjigo ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročila je pri:
Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.